

GRØNLAND

Grønland

BARSKE FOLK PÅ OPDAGELSE I BARSKE EGNE

Et spørgsmål om ære både den personlige og nationens var ofte det, der drev polarforskerne på ekspeditioner i uvejsomt terræn. Men de ellers så tiljublede helte havde også deres fejl og mangler, fortælles der.

I DAG FORTSÆTTER KAMPEN OM DE ARKTISKE OMRÅDER.

Det være sig især i Grønland, men også i den russiske del af Berings havet, i tilslutning hertil også de Canadiske dele af den vestlige del af Arktis.

Billedet viser at der udkæmpes dueller mellem de sydamerikanske indianer stammer ved Antarktis. Det min samling drejer sig om er Polarforskerne og Inuitterne i de Nordlige arktiske områder i Grønland, det nordlige Canada og helt ovre mod vest i Alaska.. Skal vi samtidig se mod Øst så er det de Sibiriske stammer af inuitterne, det er der de møder de østlige når de vil den vej rundt til Stillehavet..

Grønland

2010

EKSPEDITION TIL NORDØSTGRØNLAND I 1818

I 1818 sendte England en ekspedition, anført af kaptajn John Ross, for at finde Nordvestpassagen, sejlruten nord om Amerika. En af deltagerne var grønlanderens Zachæus, kaldet John Sacheuse, der var med som tolk. Han var født omkring 1792 i Illulissat og i maj 1816 roede Zachæus langt ud i sin kajak. Han blev samlet op af hvalfangerskibet "Thomas and Ann". Kaptajn Newton tilbød at sætte Zachæus i land, men det ville han ikke, og tog med skibet til Leith i Skotland.

En længere udredning om John Ross rejse gennem Nordvestpassagen kommer i Skibsfart på Grønland.

Grønland

2010

Admiral John Ross og grønlænderen Hans Sakæus skulle lede en ekspedition til Grønland for at finde vejen gennem Nordvestpassagen nord om Amerika, Den korteste vej til Indien og Østasien..

Hans Sakæus var under en kajak tur langt ude fra Grønland blev samlet op af hvalfanger skibet "Thomas and Ann", kaptajnen tilbød ham seje i land med ham, men han sagde at han ville med skibet tilbage til Leith i Skotland. Han tilbød admiralitet at tage med Admiral Ross tilbage til Grønland som tolk. Og så være behjælpelig med turen gennem Nordvestpassagen.

BESLUTNING I ENGLAND I 1817.

I dette år besluttede det engelske admiralitet, at udsende en ekspedition, der skulle finde NORDVESTPASSAGEN. Når man dengang skulle sejle fra Europa til Stillehavet, skulle man enten syd om Afrika eller syd om Sydamerika. Det ville være meget kortere, hvis man kunne sejle nord om Canada. Den engelske søofficer JOHN ROSS blev bedt om at lede ekspeditionen.

I vinteren 1817—1818 traf Sakæus den skotske kunstmaler Alexander Nasmyth, der dels malede et portræt af ham, dels underviste ham i tegning, som han havde talent for.

To skibe ISABELLA og ALEXANDER, blev i løbet af vinteren udrustet til ekspeditionen i Deptford nær London. Han havde hørt om ekspeditionen og havde udtrykt ønske om at deltage. Dette ønske var blevet viderebragt til admiralitetet, der havde ansat ham som tolk. I indledningen til den bog, Ross skrev om ekspeditionen, fortæller han, at han havde mange samtaler med Sakæus, som han kalder Sacheuse. Sakæus fortalte Ross, at han i Grønland havde hørt rygter om et folk mod nord, og at det var for at mødes med dem og for at omvende dem til kristendommen, at han havde tilbudt at deltage i ekspeditionen.

Ekspeditionen tog sin begyndelse den 18 april 1818, de gik norden om Scotland krydsede Atlanterhavet og op langs Grønlands kyst, den 9 august samme år nåede ekspeditionen til et sted sydvest for Kap York, hvor der pludselig blev set mennesker på isen. Det viste sig at være inuitter med hundeslæder, de blev råbt an, men ingen af dem forstod hinanden.

Grønland

CARL PETERSEN 1813 - 1880

Johan Carl Petersen gik oprindelig til søs og deltog bl.a. på en rejse til Island. Han kunne ikke få arbejde hverken på Island eller Grønland, da han ikke var uddannet med svendebrev. Han tog tilbage til Danmark og gik i bødkerlære og blev 1833 ansat som bødkersvend i Godhavn. Ved en kongesalut blev hans højre hånd kvæstet, så han var nødt til at opgive sit håndværk. En tid blev han formand i Godhavn, han udnævntes i 1838 til udstedsbestyrer på Kronprinsens Eiland. I 1840 forflyttedes han til Upernavik hvor han senere blev udstedsbestyrer. Hans ægteskab bragte ham i tæt kontakt med den indfødte befolkning, hvis liv og sprog han blev meget fortrolig med.

1.

CARL PEDERSENS

Hans evner som sømand var uovertræffelig, når sejladserne foregik i isfyldte farvande, denne evne var der også når turene gik med hundeskæde og hvor han hundefører og så også som jæger.

CARL havde en udviklet iagttagelsesevne. Disse egenskaber var grunden til at forskellige engelske og amerikanske ekspeditionsledere fik øje på ham, så han blev en skattet hjælper på flere af de ekspeditioner som i 18-hundredetallet efter John Franklin og hans folk. I 1850—51 ledsagede han Penny til Wellingtonkanalen mellem Devon og Cornwallis Island, og 1853-55 fulgte han dr. Elisha Kent Kane på dennes færd gennem Smith Sund helt op til Ingfield Land. Efter hjemkomsten gjorde han i sommeren 1856 tjeneste som "kendt mand" på et af Den Kgl. Grønlandske handels skibe, som efter omstændighederne måtte overvintre ved Frederikshåb, og kun få dage efter at han var tilbage til København. Han blev tolk på Francis Clintocks ekspedition over årene 1857—1859, som førte til fuld klarlæggelse af Franklins skæbne. Disse rejser gjorde god fyldest, han selv skrevet i to bøger, 2ERINDRINGER FRA POLARLANDENE 1850-55 OG 57. Den sidste Franklin ekspedition med FOX i 1860. Carl tog sin afsked på Grønland i 1874, han udnævntes som fyrrmester på øen HJELM, i Kattegat.

Franklin-imik ujaasilluni ilisimasassarsiorneq kingulleq 1857-59 umiarsuaq FOX angallatigalugu
Den sidste Franklin-ekspedition 1857-59 med skibet FOX

Grønland

2013

DEN GLEMTE POLARFORSKER CARL CHRISTIAN PETERSEN

Hans navn var John Carl —, han var et fattigmandsbarn fra Kvæsthusgade i København. Han var født i 1813, samme år som Danmark gik bankerot, så tiderne var hårde. Men Carl var fuld af eventyrlyst og gå-på-mod. Han ville ud og se verden

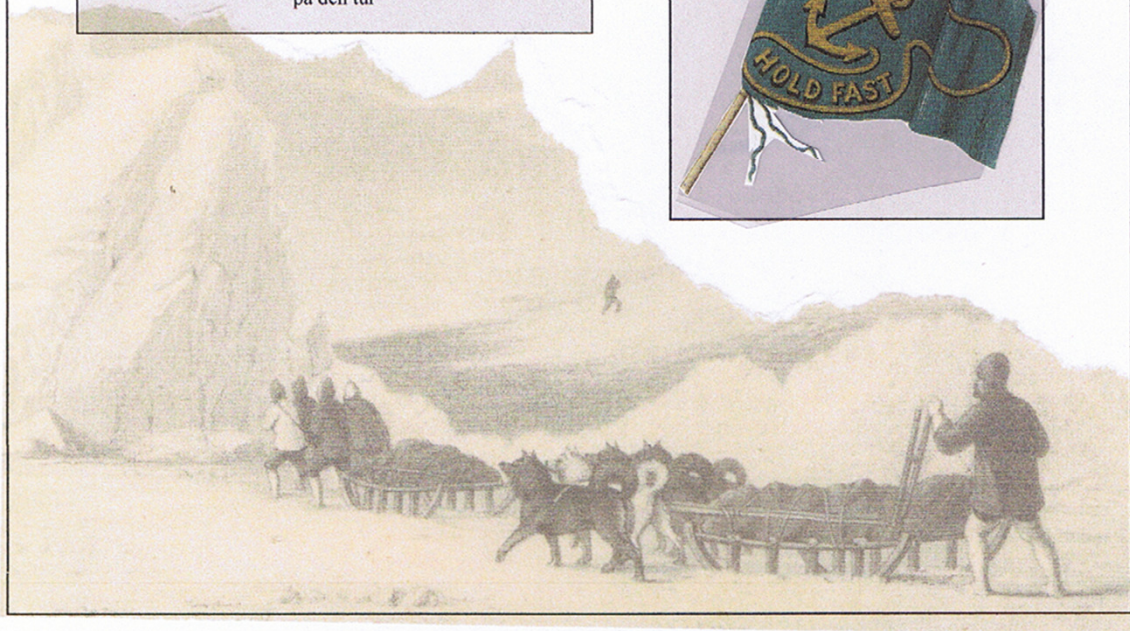
Carl Petersen

Som ganske ung tog han ud at sejle som skibsdreng og kom til Island. Men han ville længere nord på—til Grønland. Det var i monopolets dage, og man kunne ikke uden videre rejse til det store, næsten ukendte land deroppe. Man måtte have et erhverv, der kvalificerede en til tjeneste i Kongelige Grønlandske Handel, KGH, og det, der var mest brug for var bødkerhåndværket.

Resolut lod Carl sig uddanne som bødker, og derefter fik han straks ansættelse i Qeqertarsuaq / Godhavn.

Fra da af—1832—og mange år frem var han fast knyttet til Grønland—og han elskede det! Fra begyndelsen blandede han sig med sine grønlandske bygdefæller, og med et ganske usædvanligt sprogemne lærte han hurtigt grønlandsk—foruden engelsk, som han lærte af hvalfangerne. Grønlænderne satte pris på QALE—som han blev kaldt—og han giftede sig med en grønlandsk pige IDA-BERTHE, med hvem han fik to børn.

I 1845 blev familien forflyttet til Upernavik, hvor Carl var formand og Ida-Berthe jordmoder, her boede de til 1860. I årene fungerede Carl som udstedsbestyrer i rundt om i Upernavik—distriktet. For egen regning gav han sig også af med hvalfangst og fiskeri. Sammen med fire andre mænd, to af dem grønlændere forsøgte han som den første at krydse Melvillebugten med hundeslæde. Det lykkedes ganske vist ikke, men han lærte meget om grønlandsk rejseteknik på den tur

Discovery of the cairn at Cap Herschel

Grønland

2013

DEN GLEMTE POLARFORSKER CARL CHRISTIAN PETERSEN

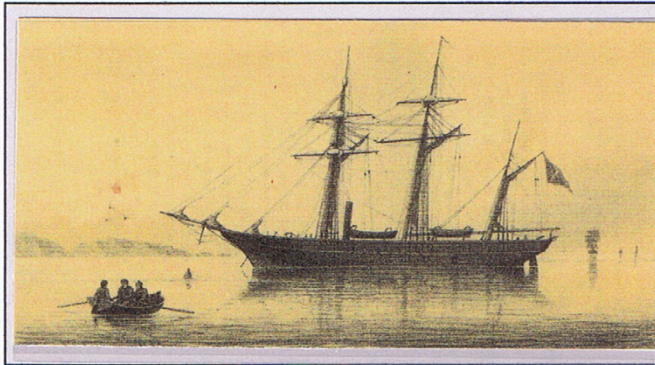
Hans navn var John Carl —, han var et fattigmandsbarn fra Kvæsthusgade i København. Han var født i 1813, samme år som Danmark gik bankerot, så tiderne var hårde. Men Carl var fuld af eventyrlyst og gå-på-mod. Han ville ud og se verden.

Carl havde nu besluttet at stoppe med polarekspeditionerne, han havde været længe væk fra Ida-Berthe, der også var på vej til at blive blind.

I 1860 tog familien til Danmark og i 11 år var han fyrpasser på Hjelm hvor de var i 11 år. Ida—Berthe døde i 1874 og Carl selv i 1880, efter at være dekoreret med Victoria medaljen.

John Carl Christian Pedersen
1813 - 1880

Carl's sidste rejse var med den svenske Geolog Otto Torell, manden der dokumenterede teorien om, at der havde været istider i Norden—rejste han til Svalbard og undersøgte nordkysten af disse øer. Kong Frederik VII gjorde til Dannebrogsmænd, den svenske kong gav ham Vega-medaljen. John Franklin's enke forærede ham et forment lomueur.

I sit sidste år modtog han pension fra den engelske regering. Af uforståelige grunde blev han så godt som glemmt i Danmark—vel nok

Fordi han helt igennem var en beskeden mand, der aldrig gjorde ret meget ud af sig selv. Og dog var han en af sin tids mest berejste polarfarere i den tid, man senere har kaldt den

”DEN HEROISKE PERIODE

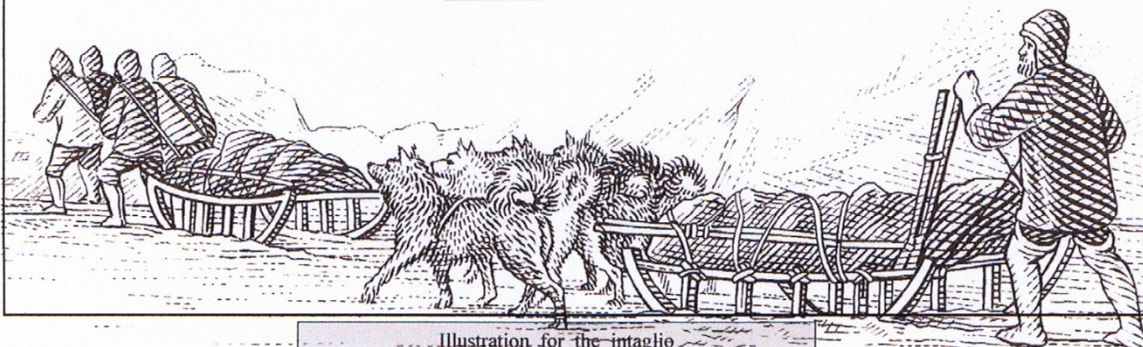

Illustration for the intaglio

Grønland

Carl Petersens liv som Polarforsker og bødker svend på Grønland slutter jeg her med denne fortælling om Franklins og hans skib FOX endeligt i isen omkring BAFFIN BUGTS vestlige side, hvor også inuitterne havde der mening omkring hvordan det hele skulle ende.

Franklins polarekspeditioner i 1850erne
Franklin drog fra England i 1845 mod nord for at finde Nordvestpassagen. Siden hørte man ikke noget fra ham.

Der blev sendt eftersøgningsekspeditioner ud efter han i 1848 og 1849 uden resultat. Igen i 1850 blev der sendt flere eksp. ud, fra både England og USA ud for at leder efter han og skibene, Carl Petersen blev bedt om at tage med som tolk. Skibene sejlede nordover og ved Kap York traf de tre mænd, som Carl talte med. De havde ikke set noget til Franklins skibe. De havde forsøge at komme over i Baffin bugtens vestlige side men p.gr af isen kunne det ikke lde sig gøre. Et af de andre skibe havde en tolk Adam som nu berettede om Franklins skæbne, at den lokale befolkning havde myrdet Franklin og hans besætning og brændt hans skibe i 1846. Alle skibene nåede over i den vestlige del af Baffin Bugten imden vinteren satte hårdt in, der overvintrede de så alle sammen. De rekonocerede langs kysten, og fandt rester af

Sejldug reb og klæder. Der var også tre grave, men ingen oplysninger om Franklin. Kaptajn Penny havde hunde med så han og Carl på hundslæder fr at finde spor af de savnede, der blev ikke fundet skor af deltagerne fra ekspeditioner i 1848—49—50, Carl vendte tilbage til England i 1851 og tog derfra videre til Dan-

mark og derfra til Upernavik, hvor han ankom I juli 1852

Ny tur som Leder, med KANE som Læge.
Han ville endnu engang forsøge at finde Nordvestpassagen og evt. Franklin..

Kane fortsatte nordover trods alle andre besætningsmedlemmers betænkeligheder. Skibet fortsatte op Inglefield Land. Vinteren blev streng og Kane ville ikke vente på bedre vejr. Så der blev holdt skibs råd hvor det bekendtgjort, at alle der ønskede det kunne forlade skibet og prøve at redde sig selv. Ni valgte at forsøge og valgte Carl som anfører.

De ni mand begav sig af sted sidst i august og nåede omtrent til det nuværende MORIUSAQ, hvor de overvintrede. De overlevede kun fordi en gruppe grønlandere byttede kød mod nåle

Efter at Carl Petersen i 1859 kom hjem fra England med The Arctic Medal, og i København fik Dannebrogsmændenes Hæ-

Grønland

2004

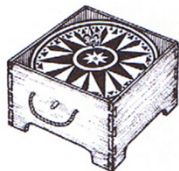
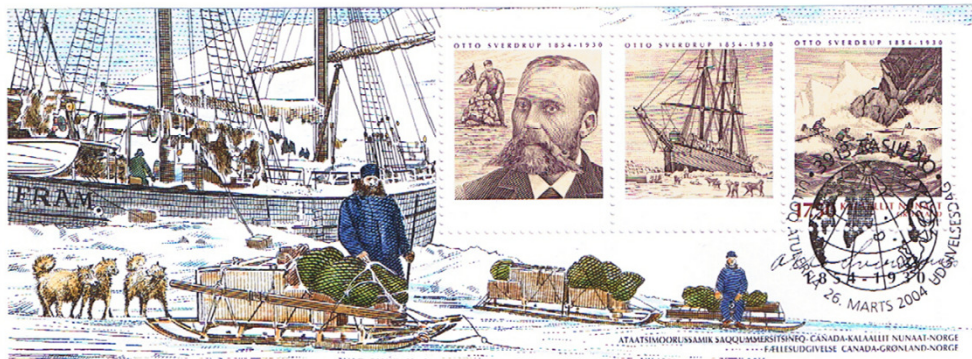
Denne serie tager sin begyndelse helt tilbage i 1854 i Bindal i Norge. Her blev OTTO KUOPH SVERDRUP født. Han var et stor skibsfører i Norge, USA og som Polarforsker i GRØNLAND og i det Arktiske CANADA. Han var søn af Ulrik F. S. Sverdrup og Petra N. Knoph. Han forlod hjemmet som 17 årig og sejlede derefter 3 år i udenrigsfart. I 1876–1877 gik han i skole i Trondheim og tog derefter Skibsfører eksamen i 1879 i Christiania. Han forliste en gang ved Skotland vestkyst, og takket være hans besindighed blev alle bjerget

PÅ SKI OVER GRØNLAND, 1888

Otto Sverdrup var udvalgt som deltager i den 26 år gamle Fridjof NANSENS ekspedition over Grønland. På grund af is forholdene lykkedes det ikke at komme i land, da de ankom til Østkysten med sælfangerskibet Jason. I flere døgn drev de sydover langs kysten på en isflage. Efter de var kommet ind til land, rede og sejlede sydover i tolv døgn nord over langs østkysten. På ski forlod de UMIVIK 15 august 1888 og ankom til Ameralikfjorden på Vestkysten 29 september 1888. Det var den første krydsning af Grønland.

DEN FØRSTE FRAM-EKSPEDITION, 1893 - 1896

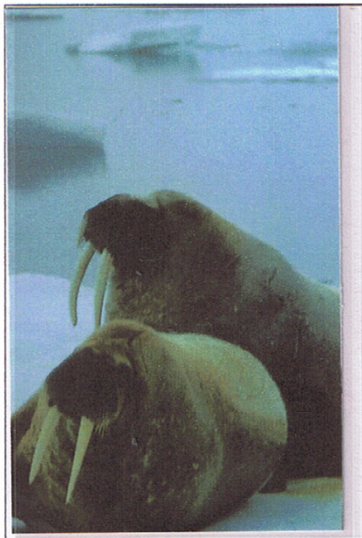
I 1893 fik Sverdrup kommandoen på polarskibet FRAM på Nansens ekspedition over Polhavet, der var et forsøg på at nå til den geografiske Nordpol via den naturlige øst-vest-strøm i Ishavet. FRAM sejlede fra Vardø, nordkysten af Sibirien, hvor FRAM ftøs år. Ekspeditionen foretog en række vilogi, magnetisme, og astronomi. sen FRAM med ski og hundeslæder i et da leder af ekspeditionen. Efter FRA M Sverdrup, ingeniør Salomon Andrée, der dition. Mødet fandt sted på Danskøya på ankom FRAM til Skjervøy og indledte Først gik turen til Tromsø, hvor med Fridjof Nansen og Johansen.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

Bag udsendelsen af mindefrimærkerne står postvæ-
nerne i Grønland, Norge og Canada. I Forbindelse
med Polarforsker Otto Sverdrup 150 års fødselsdag.

Otto Sverdrups største bedrift var, at han i 1898—1902 ledede den anden færd med polarskiber "FRAM". Herunder kortlagde han store dele af det nordlige Canada, og hans ekspedition tegnede landkort, der var så nøjagtige, at canadierne benyttede dem, lige indtil de satellitbaserede landkort kom frem i 1960'erne. Otto Sverdrup deltog også i Fridtjof Nansens ekspedition på Grønland 1888—1889, og han var næstkommanderende og kaptein om bord på FRAM under færdene over Polarhavet i 1893—1896. Her overtog han posten som ekspeditionsleder, da Nansen

Og Hjalmar Johansen forlod skibet fra at nå Nordpolen på ski.
Frimærker tilfældige valgt
Billeder:
Hvalrosser
Bygge en varde i Nordcanada
Konebåde med hjælpesejl
Sverdrup i gang med opmåling
Skibet FRAM i ismasserne

Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden

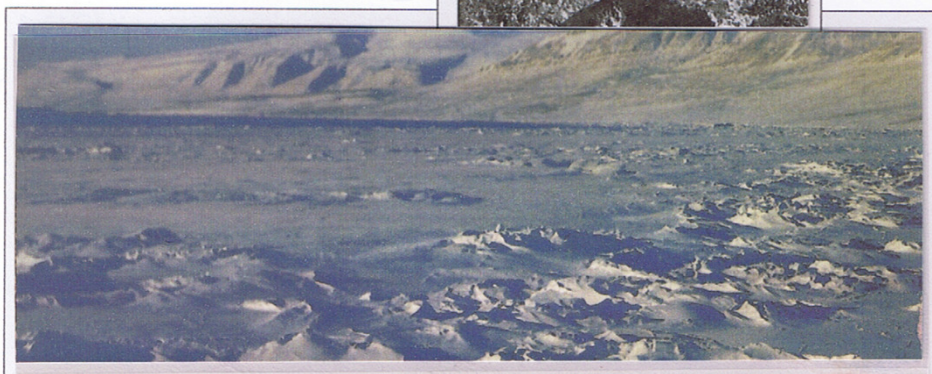
OTTO SVERDRUP
1854 - 1930

*Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden*

Den 4. og sidste planche viser lidt om hvad ekspeditions
deltagerne måtte igennem af strabasser.
Jeg viser hermed det 3. lands deltagelse i ekspeditionen
ved at sætte Canada's mini ark ind i en Grønlandssamling.

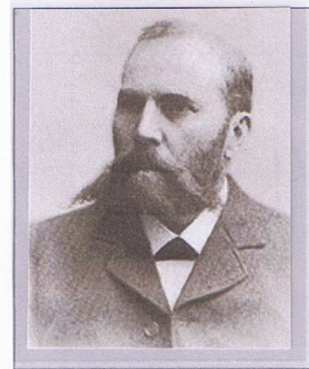
Grønland

2004

Denne serie tager sin begyndelse helt tilbage i 1854 i Bindal i Norge. Her blev OTTO KUOPH SVERDRUP født. Han var et stor skibsfører i Norge, USA og som Polarforsker i GRØNLAND og i det Arktiske CANADA. Han var søn af Ulrik F. S. Sverdrup og Petra N. Knoph.

På side 2 redegjorde jeg for de første 2 ekspeditioner samt en tur på ski tværs over Grønland. Redegøre for rejserne mod vest op over det arktiske Canada o. mv. og side 3 slutte hans memoirer over hans gøremål.

Lidt data!
Otto Sverdrup har lagt navn til: SVERDRUP Ø
En af de norske En af det Norske søforsvars fregatter er opkaldt efter OTTO SVERDRUP.
Otto Sverdrup er modtager af VEGA MEDALJEN

Oplysningerne til disse sider om Otto Sverdrup har jeg fået gennem, Post Greenland publikationer, samt ved besøg på FRAM museet på Bygdøj, samt fra bogen: Norsk Polar Historie og enkelte opslag på

Grønland

2004

Denne serie tager sin begyndelse helt tilbage i 1854 i Bindal i Norge. Her blev OTTO KUOPH SVERDRUP født. Han var et stor skibsfører i Norge, USA og som Polarforsker i GRØNLAND og i det Arktiske CANADA. Han var søn af Ulrik F. S. Sverdrup og Petra N. Knoph.

På side 2 redegjorde jeg for de første 2 ekspeditioner samt en tur på ski tværs over Grønland. Redegøre for rejserne mod vest op over det arktiske Canada o. mv. og side 3 slutte hans memoirer over hans gøremål.

DEN ANDEN FRAM - EKSPEDITION 1898 - 1902

Mellem 1898 -. 1902 ledte Sverdrup ekspedition til Nordvest - Grønland og området for det daværende østlige Canada, områder der delvist var ukendt land. Ekspeditionen var finansieret af RINGNES bryggeriet samt A. Heiberg. Med ombord på FRAM havde Sverdrup fem videnskabsmænd og et mandskab på ti. Der var en Zoolog, en Geolog, kartograf, botaniker samt en læge. Besætningen bestod af en ordinær antal på de daværende skibe.

Ekspeditionen forsøgte at sejle rundt om Grønland via Baffin bugten, men det lykkedes ikke at gennem NARES Strædet. De udforskede og navngav mange ikke kortlagte fjorde og halvøer på vestkysten af ELLES-MERE Island hvilket forklarede mange norske navne i området, så som flere af Ringnes familie navne, disse øer er en del af øgruppen SVERDRUP ISLAND, på vegne af Norge gjorde Sverdrup krav på øerne, hvilket medførte en territorial strid / mellem Norge og Canada. Øerne blev ikke bosat før i 1930, hvor Norge opgav kravet på dem. I 1931 købte Canadas regering Sverdrups ekspeditionsoplysninger for 67.000 canadiske dollars. Kun to uger efter købsaftalen var underskrevet døde Sverdrup. Ekspeditionen kortlagde et område på ca. 150.000 km², af det som i dag er territoriet NUNAVUT i det arktiske Canada.

Sverdrup havde planlagt tre overnatninger, men is forholdene gjorde det umuligt at komme ud i åbent farvand i 1901, hvorfor ekspeditionen varede til 1902.

DEN RUSSISKE UNDSÆTTELSESEKSPEDITION 1914 - 1915

I 1914 ledte Sverdrup en Ekspedition for at lede efter to forsvundne

DEN SIDSTE EKSPEDITION.

Sverdrups sidste ekspedition fandt sted i tiske isbryder LENIN, var kommandør over på en eksperimentel sejlads gennem KARANISEJ. Skibene nåede deres mål og vendte vigtigt skridt i udviklingen af KARAHAVET

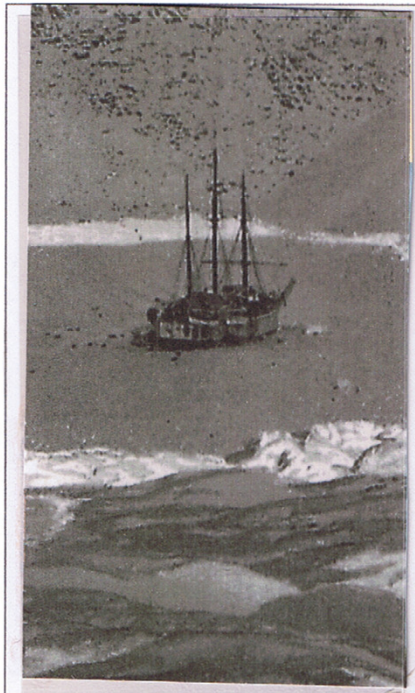
ombord på EKLIPS til KARAHAVET, russiske ekspeditioner..

1921, hvor han fra broen på den sovjetiske konvoj bestående af fem fragtskibe HAVET til udmundingen af OB og JESIKKERT tilbage. Det blev anset for et VET, som en del af den nordlige søvej..

*Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden*

POLARFORSKEREN
OTTO SVERDRUP bedrifter i det nordlige Canada
op gennem polar havet med de store ismasser, samt
har nøjagtige opmåling at kortene i Canada.
På denne side vises frimærkerne fra Norge

Grønland

2012

DEN GRØNLANDSKE POLARFORSKER HANS HENDRIK - SUERSAQ 1834 - 1889

Hans Hendrik har ikke færre end fem historiske polarekspeditioner, som ledsager hos berømthederne KANE, HAYES, HALL, NARES og NATHORST, herunder otte sæsoners overvintring hos sine frænder, polareskimoerne, i det allernordligste Grønland. Dette var bare nogle af de store oplevelsesmæssige højdepunkter for ovennævnte Hans Hendrik også kaldet **SUERSAQ**. Dette er beretningen om hans forunderlige liv.

Hans Hendrik blev født 1834 i nærheden af Qeqertarsuaat (Fiskenæsset) syd for Godthåb. Han døde i Qeqertarsuaq (Godhavn) den 11 august 1889..

Suersaq voksede op som fanger i en søskendeflok på tolv. Ved faderens tidlige død måtte han en overgang forsørge sin mor og tre mindre søskende. Suersaq var præget af den til tider strenge hernehutiske fromhed, men havde også gennem missionen lært at læse og skrive.

I 1853 tog han ansættelse som fanger og slædekusk hos den amerikanske forsker E. K. Kane under dennes ekspedition til det nordligste Grønland for at lede efter briten John Franklin, som var blevet meldt savnet efter det navnkundige forsøg på at finde Nordvestpassagen. Deroppe stødte Suersaq på den i resten af Grønland ukendte stamme af Polareskimoer. Suersaq studerede ivrigt deres livsform, fortalte dem om den øvrige verden og om Kristendommen - og fungerede som mægler og forbindelsesled mellem dem og ekspeditionen.

Ved sin jagt og fangst reddede han ekspeditionen gennem vinteren, trods sult og skørbug. Desuden gennemførte han, med en amerikaner, en forskningsrejse til 80° 10' N. længere mod nord end nogen anden forsker havde været. En Ø - Hans Ø - i dette område blev siden da opkaldt efter ham. Da ekspeditionen rejste hjem, levede Suersaq i femår blandt polareskimoerne. Opholdet hos dem skyldtes blandt andet, at suersaq havde indgået sit første ægteskab. Han var i 1854 blevet gift med VIE. Ca. 1859 giftede han sig for anden gang, denne gang med MEQU (født i 1840), der ligesom hans første hustru også var polareskimo. Sammen fik de syv børn, det sidste blev født kun to år før Mequs alt for tidlige død i 1881. I alt blev Suersaq gift tre gange. I 1860 kom en ny ekspedition under dr. J. J. Hayes til Thule, og Suersaq deltog igen i arbejdet, indtil han på sydrejsen stod af i Upernavik. Der blev han i 10 år i handelens tjeneste som matros.

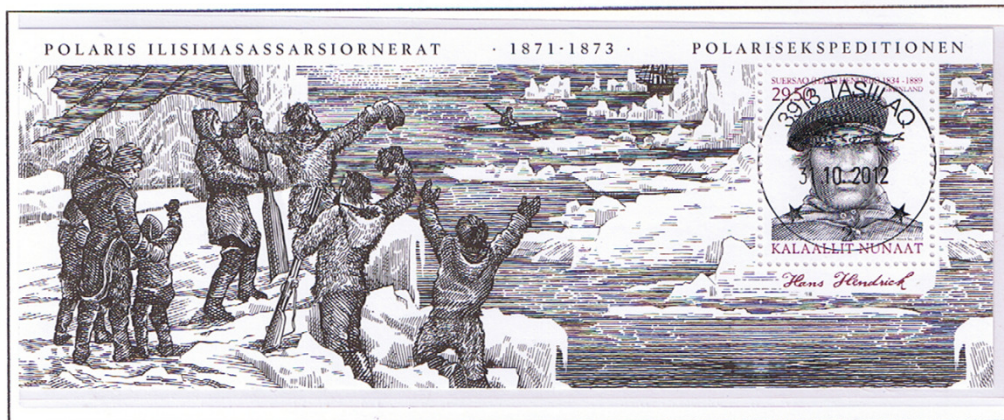
Grønland

2012

POLARFORSKER HANS HENDRIK 1834 - 1889

Her fortsættes Suersaq forunderlige rejse. I 1871 passerede Francis Halls ekspedition med skibet "Polaris" Upernavik. Suersaq tog sin familie med ombord til Thule—området, hvor de sammen med i alt 19 mennesker forlod skibet under en voldsom isskrumning, og ikke siden kunne få forbindelse med det. De drev på den vældige isflage mod syd. Det foretog fra 1872 til april 1873. Flagen skrumpede ind til næsten ingenting og alene Suersaq og en anden grønlander holdt med deres fangster liv i de nødstedte, der omsider blev samlet op af en hvalfanger nord for Newfoundland efter at have drevet mere end 2.000 km. Denne bedrift hører til polarforskningens største og mest eventyrlige præstationer.

Skibet tog dem med til USA, hvor de vakte stor opsigt og overvintrede, indtil Suersaq og hans familie 1874 rejste tilbage til Grønland, først Qeqertarsuaq og senere til Upernavik.. Endnu to gange var Suersaq med ekspeditioner som lods og kendtmand. I 1875 med G. S. Nares, hvor Suersaq og hans fæller igen nåede længere mod nord end nogen anden 83 20' N. I 1883 fulgte Suersaq med A. G. Nathorst. Under opholdet i Qeqertarsuaq nedskrev Suersaq sine erindringer.

Fortsat: Dermed blev han den første grønlander der nedskrev et egentligt litterært værk, præget af hans enkle og ukunstlede væsen og hele den eskimoiske livsopfattelse.

Suersaq var pionær på flere andre områder. Som den første knyttede han forbindelsen mellem polareskimoerne og de øvrige grønlandere og ydede derved en værdifuld etnografisk indsats gennem sine beskrivelser af disse nordlige landsmænd. Også som forsker ydede han en helt afgørende indsats for gennemførelsen af den række af ekspeditioner, der kortlagde Grønlands nordvestligste kyst, både som fanger, lods, tolk og polarkyndig.

Sine sidste år levede Suersaq i Qeqertarsuaq, hvor han havde bygget sig et hus. Der levede han gevaldigt op, når han fik lejlighed til at fortælle om sine mange oplevelser.

*Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden*

Konebådsekspeditionen 1883 - 1885

Konebådsekspeditionen - også kaldet Holms og Gardes ekspedition, under ledelse af søofficeren Gustav Frederik Holm ansås med rette for at være en dristig færd, betinget som den var af sejlads i skrøbelige fartøjer i et isfyldt og ukendt farvand ved Østgrønland.

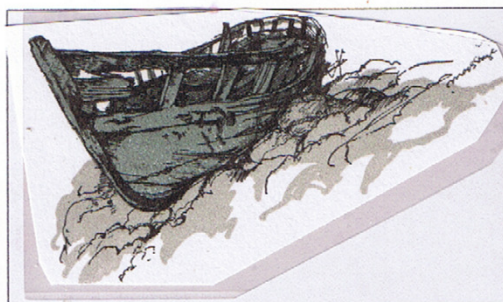
Også den anden ekspeditionsleder, Thomas Vilhelm Garde, var søofficer, og begge havde særdeles professionelle forudsætninger for at navigere og foretage opmålinger og kortlægning.

Af de udfærdigede instrukser af "Commissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske undersøgelser i Grønland" fremgår det bl.a., at hovedformålet med denne ekspedition var en fortsættelse af de undersøgelser, som udførtes af kaptajn W.A. Graah, et halvt hundrede år tidligere, herunder især arkæologiske og ismæssige forhold.

Imidlertid var det også pålagt ekspeditionen at beskæftige sig med etnologiske forhold, og heri lå i virkeligheden det sidste forsøg på at finde efterkommere af nordboerne. Det faldt således i ekspeditionens lod at føre det endelige bevis for, at nordboernes, "Østerbygd" ikke havde været beliggende i Østgrønland samt at ingen efterkommere levede der.

Gustav Holm
1849 - 1940

Den egentlige forskningsrejse tog sin begyndelse den 5. maj 1884 i NANORTALIK -- hvor bådene var bygget - og ekspeditionen

arbejdede sig op langs den grønlandske østkyst, indtil man i september nåede Angmagssalik området, hvor man byggede hus og gik i vinterkvarter.

I Gustav Holms bog om Konebådsekspeditionen gives en omhyggelig og interessant beskrivelse af dette ophold under yderst fremmedartede forhold og det samkvem, man fik med den lokale befolkning.

Gustav Holm og hans ekspedition fandt ingen spor i Østgrønland af nordboerne, men de fandt nyt land, som de den 20. september 1884 fra en 500 meter høj fjeld top tog i besiddelse, som Kong Christians IX's land.

*Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden*

Konebådsekspeditionen 1883 - 1885

Fortsat fra side 1: Ekspeditionen mødte også nye mennesker - hedenske eskimoer - i alt 413 individer, der udgjorde resten af en tidligere i området udbredt stamme, som levede under de vanskeligst tænkelige forhold i stadig risiko for total undergang.

Det fremgår af tilgængeligt materiale, at Gustav Holm på det meste af sin rejse fulgte sin forgænger, Kaptajn W. A. Graahs, kurs. Graah svar 50 år tidligere blevet standset af is på 65° nordlig bredde. Gustav Holm vidste. At nord herfor "å en bygd med nye mennesker, nemlig Angmagssalik, og kom let igennem. I det hele taget var ekspeditionen ledsaget af held og lykke under den 3 år lange rejse.

Ved en bedømmelse af ekspeditionens rejse vilkår kan det måske have sin interesse at vide, at de benyttede konebåde var fladbundede, ca. 10 meter (32 fod) lange, ca. 1,65 meter (5 1/4 fod) brede ved rælingen og ca. 1,10 meter, ca. (3 1/2 fod) brede i bunden af båden. Ved landgang boede man i sejldugstelte.

I 1894 vendte Gustav Holm tilbage og foretog "koloniseringen" af Angmagssalik, idet der oprettedes en Handels- og Missionsstation i bygden.

Omkring 100 året for denne ekspedition udsender Foreningen Grønlandske Børn disse års mærker og mindeblokke. I anledning af udgivelsen bringer foreningen sin bedste tak til Arktisk Institut og ingeniør Aksel Mikkelsen for hjælp og støtte ved tilvejebringelse af oplysnings materiale m.v.

Grønland

2008

A. E. NORDENSKJÖLD GEOLOG OG POLARFORSKER 1832 - 1901

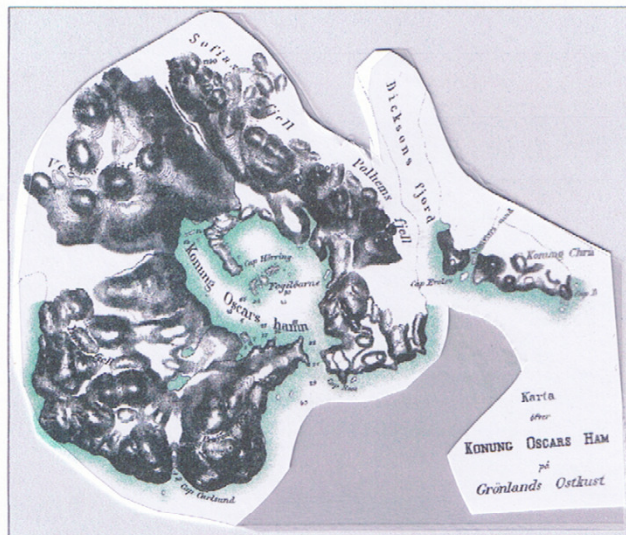
Han var svensk Friherre i den svenske talende del af det nuværende Finland. Han var leder af VEGA ekspeditionen 1878—1879, den første sejlads gennem Nordøstpassagen fra Atlanterhavet til Stillehavet. Han har udgivet flere geografiske og geologiske arbejder.

Frimærker og Mini ark er udgivet i samarbejde med det Finske Postvæsen

A. E. NORDENSKJÖLD

Adolf Erik Nordenskiöld blev født i Finland i 1832 som søn af minerådgiver og mineral ekspert Nils Nordenskiöld. Allerede som ung fulgte Adolf Erik sin far på geologiske ekskursioner, blandt andet til Uralbjergene. Under studietiden ved universitetet i Helsinki udtalte han sig i ungdommeligt overmod i mere åbenhjertelige vendinger, end det zar russiske overherredømme kunne tolerere. A.E.Nordenskiöld blev derfor tvunget til

at forlade Finland i al hast og han bosatte sig Stockholm, hvor han fik arbejde ved Naturhistoriske Riksmuseets geologiske afdeling

Grønland

2008

A. E. NORDENSKJÖLD GEOLOG OG POLARFORSKER 1832 - 1901

Han var svensk Friherre i den svenske talende del af det nuværende Finland. Han ar leder af VEGA ekspeditionen 1878—1879, den første sejlads gennem Nordøstpassagen fra Atlanterhavet til Stillehavet. Han har udgivet flere geografiske og geologiske arbejder.

Frimærker og Mini ark er udgivet i samarbejde med det Finske Postvæsen

A.E.Nordenskjöld begyndte at interessere sig for geologien i polaregnene og i løbet af anden halvdel af 1800-tallet gennemførte han en lang række ekspeditioner til Arktis. Han kom første gang til Grønland i 1870 med den danske Brig Hvalfisken og fandt ved Ovifaks strand på Disko Ø store blokke af nikkelholdigt jern, som mistænkte for at være meteoritter. Året efter sendte A.E.N. en ny ekspedition med den svenske flådes Kanondampskib Ingegärd og briggen Gladan for at hente Ovifakblokkene, hvoraf den største vejede 22 tons. Et af frimærkerne viser den største blok på stranden ved Ovifak. Portrættet af Nordenskjöld blev taget på hvalfangeren VIGA under sejladsen gennem Nordøstpassagen 1878—1879.

HANS—HENRIK LOTS

Undersøgelser ved Naturhistoriska Riksmuseet viste senere, at blokken ikke var meteoritsten, men jernmalm med meget højt jernindhold. Nordenskjöld gennemførte første gang Nordøstpassagen i 1878, med VEGA. Siden er der gjort store erfaringer med rejser, alle med store anstrengelser og med tab af polarforskeres liv. Herunder og en del af de grønlandske deltagere, der var tolke og stedkendte. Jeg vil også gerne gøre opmærksom på at Nansen første gang i 1893 med skibet FRAM forsøgte at sejle gennem Nordvestpassagen hvilket mislykkedes. I 1903—1906 gennemsejlede Roal Amundsen hele strækningen med sit skib GJØA

Grønland

2008

A. E. NORDENSKJÖLD GEOLOG OG POLARFORSKER 1832 - 1901

Han var svensk Friherre i den svenske talende del af det nuværende Finland. Han ar leder af VEGA ekspeditionen 1878—1879, den første sejlads gennem Nordøstpassagen fra Atlanterhavet til Stillehavet. Han har udgivet flere geografiske og geologiske arbejder.

Frimærker og Mini ark er udgivet i samarbejde med det Finske Postvæsen

A.E.NORDENSKJÖLDS REJSER GENNEM ÅRENE PÅ GRØNLAND

For 125 år siden, under det A.E.Nordenskjöld en ny ekspedition dampskib SOFIA. Denne færd blev målet med ekspeditionen var at undersøge, om der fandtes grønne skove, som påbegyndte straks sin isvandring syd denfor afbillede samer, der ar nogle af vanskelige isforhold og dårligt nåede de inderste dele af

Jeg vil her at opremse hvilke ekspeditionsvejen fra Atlanterhavet og til Nord-Perry Nordpolen forsøg 1892—forsøg 1883, Nordøstpassagen 1878, kedes 1903—06 gennem der flere.

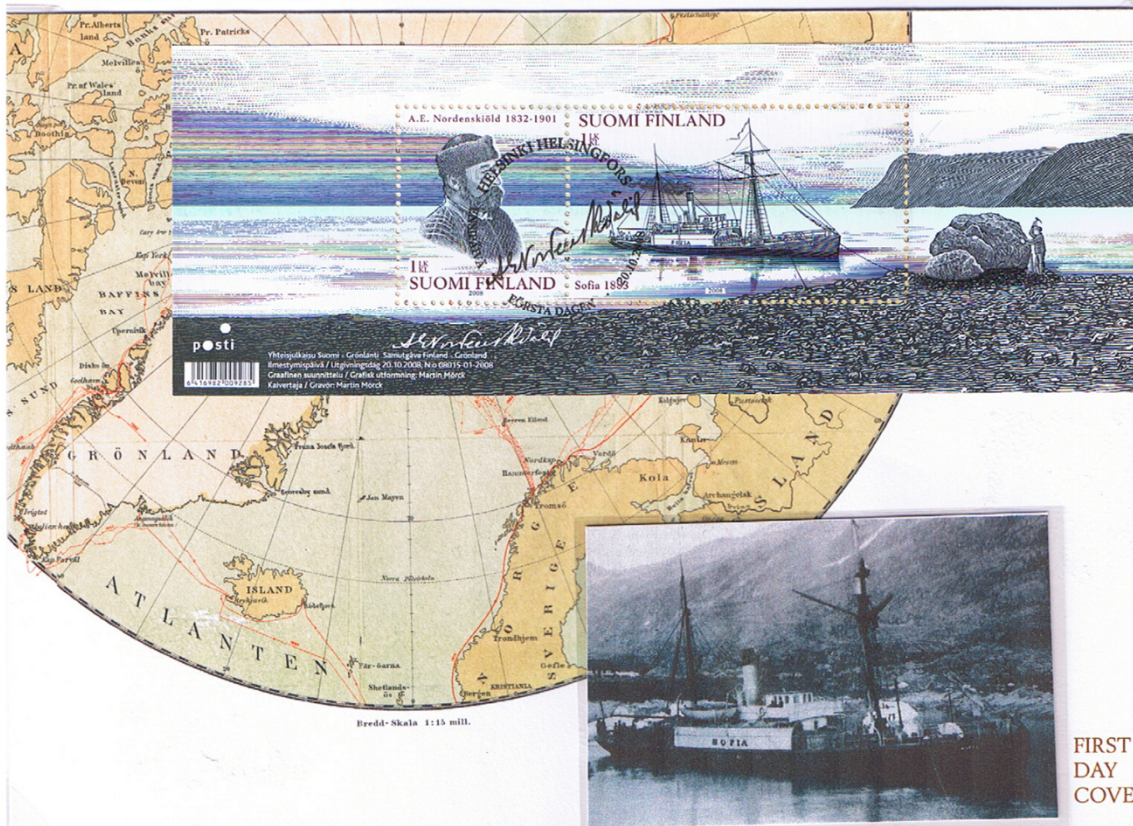

Pava Lars Nilsson Tuorda og Anders Pavasson Rossa

første Polar år 1883, organiserede til Grønland med det isforstærkede hans sidste polarekspedition. Hovedformålet var at undersøge Grønlands centrale egne for at undersøge mange forskere dengang troede. Han om Disko bugt. Som havde han de nemme og udholdende skiløbere. På grund af dårligt vejr var det udelukkende samerne der

Indlandsisen nåede deres mål om at finde den polen eller Stillehavet:

1885 og til polen 1909, Nordenskjöld Nordvestpassagen Nansen 1893 mislykket, senere var

FIRST
DAY
COVER

*Grønland fra Ekspeditioner
omkring år 984 - og frem til nutiden*

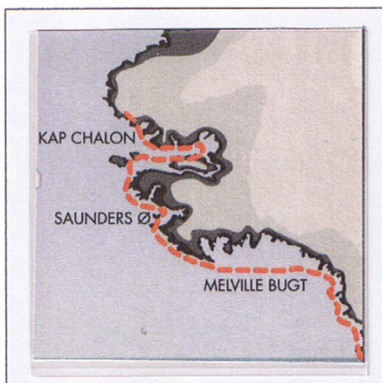
Den Danske literære
GRØNLANDSEKSPEDITION
1902—1904

Denne ekspedition er den første store danske der har udforsket Grønland. Set med mine øjne vel også nok den mest givende, ekspeditionen kostede også menneskeliv og var en stor operation. Haag domstolen gjorde jo Danmark til overhøjhed over Grønland, og var dermed med til at skabe de danske forskere og ekspeditionsfolk der senere skulle blive en givende del af Danmarks videnskabsmænd. Den vel nok største Grønlandsforsker er Knud Rasmussen der jo var med på denne tur, og som senere i 1910 grundlagde Thule, derom senere. Denne ekspedition havde deltagere, udover Knud Rasmussen, Greve og maleren Harald Moltke, forsker L. Mylius-Erichsen der var lederen. Denne ekspedition strækker sig i virkeligheden langs hele den Grønlandske vestkyst, men koncentrerer sig særligt om den del hvor de fik kontakt med Nordvestgrønlands beboere KAP—YORK—ESKIMOERNE. "Nordpolens naboer"

Det viste sig at være en rigtig farlig vej og gennem den frygtede Melvillebugt, som jo blev forbindelses vejen til det nordligste beboede sted på vestkysten, Kap York distriktet. Her træder Knud Rasmussen ind på den arktiske scene, som han i mange år skulle dominere. I omtalen af berømte polarforskere har man sagt: "Over dem alle står Knud Rasmussen". Med sig på turen havde han sin barndoms legekammerat fra Jakobshavn, Grønlænderen Jørgen Brøndlund, der så som den første vestgrønlænder mødte sine hedenske stamme frender i nord. Den lille stamme af polareskimoer var blevet opdaget af forskeren J. Roos i 1818. Det historiske møde mellem Mylius-Erichsen og eskimoerne fandt sted 18 april 1903. Herefter var der etableret kontakt til Kap-York distriktet og det øvrige Vestgrønland. Det er også denne ekspeditions fortjeneste at Knud Rasmussen i 1910 Grundlagde Thule Stationen, hermed var Nordgrønland sikret for Danmark.

Under ekspeditionens forløb kom man naturligvis ud for mange farer og strabasser som kendetegnede datidens ekspeditions vilkår og som stillede de største krav til alle deltagerne. Særligt alvorligt blev det da maleren Harald Moltke blev ramt af livs-

truende sygdom og kun kom levende gennem rejsen ved sine kammeraters hjælp. Moltkes tidligere færd i Grønland var i virkeligheden årsag til, at denne ekspedition kom i stand.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

Fortællingen om Grønlandsekspeditionen 1902—1904 til Nordvestgrønland

Fortsat: På den lange færd fra syd mod nord—en strækning på flere tusinde kilometre—mødte ekspeditionen to berømte skibe, først den i grønlandsfarten meget omtalte brig ”Thorvaldsen” og senere—i august 1903—i nordlige farvande, det norske skib ”Gjøa” med Roald Amundsen om bord på den færd, der endte med gennemsejlingen af Nordvestpassagen.

Ekspeditionen havde ligeledes kontakt med skotske hvalfangere. I anledning af denne udgivelse bringer foreningen—Grønlandske Børn, sin bedste tak til Grevinde Else Moltke, Arktisk Institut, Nationalmuseet og Meteorologisk Institut for hjælp og støtte ved tilvejebringelsen af oplysningsmaterialet m.v.

Til slut vil her oplyse at det var Knud Rasmussen der i 1910 oprettede handelsstationen i THULE og brugte denne som udgangspunkt for sine senere mange vi-

Grønland

187

2005
GRØNLANDS EKSPEDITION 3
ADMIRAL ROBERT EDWIN PEARY, USA
1855 - 1920

Her indledes historien om Admiral Pearys vej gennem den Grønlandske indlandsis og vejen til Nordpolen.

Den amerikanske polarforsker og admiral i den amerikanske flåde, Robert E. Peary gjorde i adskillige år tjeneste i Nicaragua, hvor han beskæftigede sig med opmålinger til Nicaragua Kanalen. Samtidig var den unge R. E. Peary dog yderst interesseret i Arktis, og i 1886 tog han sin første rejse til Nordgrønland. På denne første polar-

ekspedition nåede han 190 km ind på den grønlandske indlandsis. I 1891—1892 fik an orlov fra flåden og kunne lede en ekspedition til Grønland med formålet at foretage videnskabelig forskning og nærme-

re undersøge dette på daværende tidspunkt stort set ukendte område

På denne ekspedition foretog han ligeledes en lang slæderejse til Grønlands østkyst, hvor han udforskede området, der senere blev opkaldt efter ham—PEARY LAND, ligesom, som den første kunne fastslå, at Grønland er en Ø, og bekræfte Grønlands udstrækning mod nord

FIRST DAY COVER

Foghis kværet nr. 433

★ GRØNLAND ★

POUL NIELSEN
NYMARKSVEJ 98
5800 NYBORG

Grønland

2005 GRØNLANDS EKSPEDITION 3 ADMIRAL ROBERT EDWIN PEARY, USA 1855 - 1920

Fortsat fra side 1.

Robert Peary gjorde på sine rejser mange interessante etnologiske og meteorologiske iagttagelser, som han førte meget nøjagtige optegnelser over. Pearys største ambition var en dag at nå Nordpolen. Fra 1898 til 1902 fik han atter orlov fra flåden og anførte en ekspedition med det formål at søge efter Nordpolen. På denne ekspedition nåede han dog kun til godt 84 graders nordlig bredde. På endnu en ekspedition mod polen som mål (1905-1906) nåede han til 87 grader nordlig bredde.

Hvilket kun var 280 km fra målet. I 1908 drog Peary af sted på sit sidste forsøg på at erobre Nordpolen. Han tog af sted fra Ellesmere Island sammen med den kendte polarrejsende Matthew Henson og fire inuitter og nåede som den første Nordpolen den 6. april 1909. PEARY ANERKENDES SON NORDPOLENS EROBRER, en ære, han havde betalt en høj pris for. Peary havde i sit forsøg på at finde Nordpolen i år 1900 fået forfrysninger i tæerne, og otte af hans tæer måtte amputeres.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

**ADMIRAL ROBERT EDVIN PEARY
NORDPOLENS EROBRER
6. APRIL 1909**

Robert E. Peary var 52 år, da han nåede Nordpolen. En høj alder for en polarforsker. Han var oprindelig uddannet ingeniør, men et meste af sit liv arbejdede han på sit store mål: at nå Nordpolen. Hans første rejse til Nordgrønland foregik i 1886, da han sammen med den danske Assistent Chr. Maigaard nord for Jakobshavn gik ind på indlandsisen. De nåede 190 km. Ind på isen, før de vendte om. For Peary var det nærmest en prøvetur. Indlandsisen var ikke hans mål.

En træet mand der nåede sit mål.

Hans næste store rejse foregik i 1892, da han sammen med nordmanden Eivind Astrup vandrede over indlandsisens nordligste del af Ingfieldbugten til Navy Cliff i bunden af Independence Fjorden. Han fastslog som den første, at Grønland er en Ø. I de følgende år foretog han talrige rejser til det nordligste Grønland og indsamlede et stort naturhistorisk og etnografisk materiale.

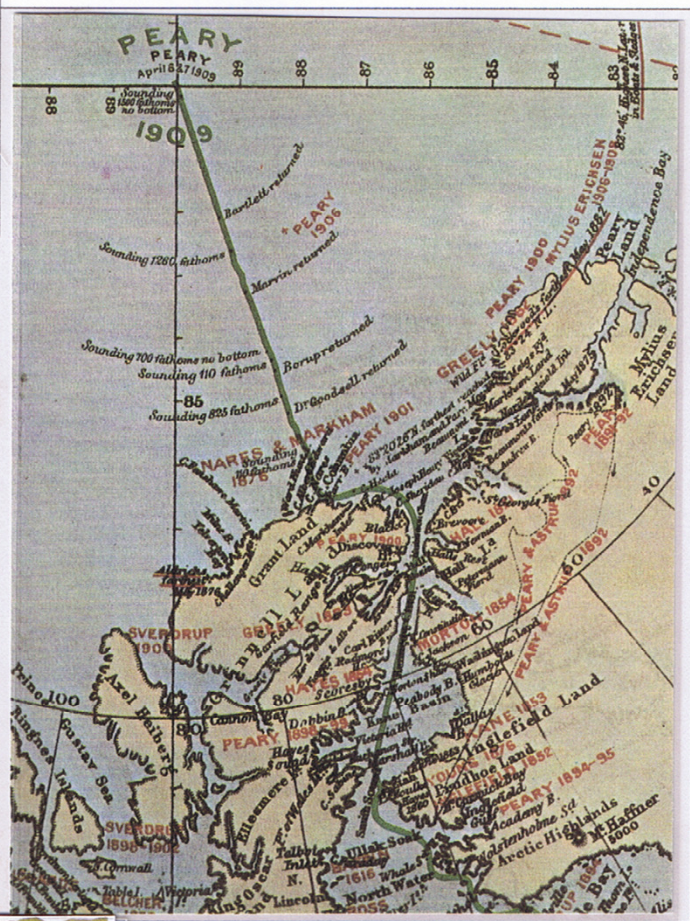
90° N. Lat. (North Pole)
April 6th 1909

I have today visited the National Ensign of the United States of America at this place which my observations indicate to be the North Polar axis of the earth, & have formally taken possession of the entire region & adjacent sea, & in the name of the President & the United States of America.

I leave this record & United States flag

in possession
of Robert E. Peary
United States Navy

Pearys berømte meddelelse om, at han har nået Nordpolen, og at han har taget området i besiddelse i den amerikanske præsidents navn

Kort der viser Robert Peary's rejserute med hundeslæde til Nordpolen, som han nåede den 6. april 1909 og så retur til udgangspunktet

Grønland

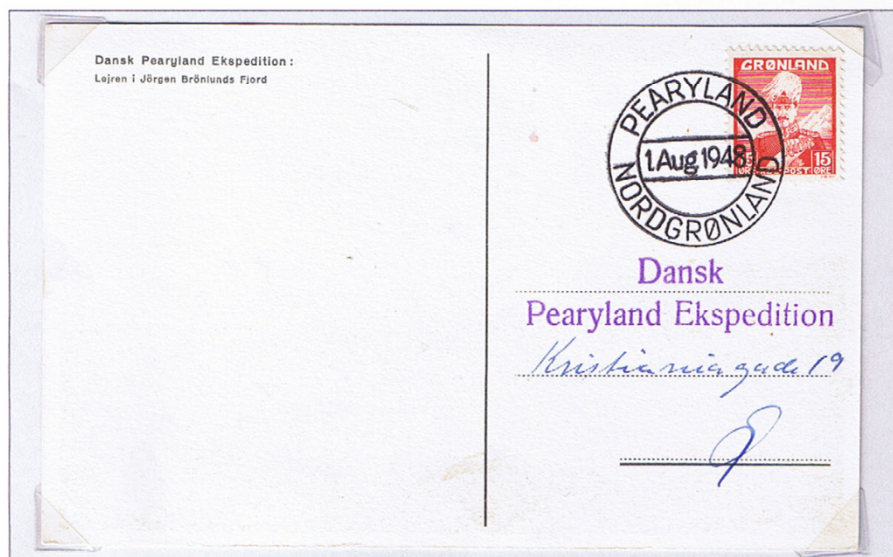
GRØNLANDS POSTHUSE 1938 - 2012 NORDGRØNLAND OMRÅDET

1948

Billedet nedenfor er et foto tager til brug for PEARY ekspeditionen der skulle finde sted i 1908. Dette var hans sidste forsøg på at nå frem til NORDPOLEN.

Som det fremgår af teksten på side 1, nåede han frem til polen. 9 April 1909. I kraft af de 4 stedkendte inuitter og den erfarne polarrejsende Matthew Henson.

Billedet på brevkortet er ekspeditionens lejr, i bunden af JØRGN BRØNDLUNDS FJORD

Grønland

POLARFORSKER

MATTHEW A. HENSON 1866 - 1955

Han var Robert Pearys tro følgesvend på mange af hans store polarekspeditioner til især det Nordlige og Nordøstlige Grønland. Han var den første afro-amerikaner der deltog i disse lange rejser på Grønland.

EN HISTORIE OM TO MENNESKERS FÆLLESSKÆBNE GENNEM SNE OG IS GENNEM NÆSTEN 20 ÅR.

Siden 1891 havde Peary og Henson sejlet frem og tilbage fra USA til Thule otte gange i løbet af 19 år for at opfylde deres drømme om at nå Nordpolen. De viste, at hvis de skulle kunne nå polen, var arktiske indfødte nødvendige hjælpere gennem sne, is og kulde for at overleve og gennemføre opgaven. Denne historie forbinder Grønland og USA igennem begivenheder, der rummer drømme udholdenhed, anerkendelse, kulturelle sammenkomster og ikke mindst sympati for de to forskellige kulturer.

Denne historie kendes af meget få mennesker i Grønland og Danmark, fordi mange der forbinder Thule med

Knus Rasmussen. I USA forbinder man Thule med Matthew Henson og Robert Peary. Matthew Henson var afro-amerikaner, som blev født den 8. august 1866 i Charles County, Washington DC. Da han var 11 år, blev han forældreløs, men boede hos sin stedmor, han løb hjemmefra som 13-årig og kom til Baltingmore og fik arbejde som kahytsdreng i et Verdenshandlende skib. Igennem seks år tog kaptajnen sig af ham og underviste ham i navigering, geografi, matematik, biblen og historie. Matthew oplevede og elskede at udforske verden og lærte endda at tale mandarin.

Som 19-årig mødte han første gang Robert Peary, der var løjtnant og ingeniør. Peary var af den holdning at alle raser var lige, hvorfor han havde et sympatisk overfor andre raser. Der tilbød han Henson at blive assistent til hans næste ekspeditionsrejse til Nicaragua i 1888. Deres første fælles rejse til Grønland startede i 1891. Der var 7 personer og det var usædvanligt, at medtage en sort amerikaner som rejseassistent og så oven i købet når Pearys kone også deltog.

De overvintrede, og mødte for første gang polarinuitterne i 1892, som troede at han måtte være deres stamme-frænde, idet han var den eneste fra ekspeditionsgruppen, der havde mørk hud. Henson lærte hurtigt inuitsproget og kunne det som en indfødt. Han fungerede herefter som tolk på alle ekspeditionerne i Nordgrønland.

Grønland

OTTO NORDENSKJÖLD

1869 - 1928

Han er ud af en stor familie der har geologi, grafologi og Polarforskning som sin største ønske, det være sig i både Antarktis og i Arktis. Jeg går kun ind rejserne der går til Arktis. Han blev fra barnsben opfordret til at gå den vej fra flere af sine nære familiemedlemmer bl.a. Adolf Erik Nordenskiöld, der blev betegnet som en Svensk Polarkæmpe.

1.

Starten på hans livsforløb.

Jeg tagre udgangspunkt i Onklens hjemkomst efter fra hans tur til Nordvestpassagen i 1880, havde gjort et stort indtryk på den lille 10 år gamle Otto han blev sendt på skole i Jönköping at studere græsk og hebraisk det var foruden fransk, Tysk og engelsk. Hans store interesse ledte ham til en naturvidenskabelig karriere, og han blev opmundret og sponsoreret af sin onkel, Adolf Erik.

I sommeren planlagde C.G.Andrup at undersøge den næsten helt ukendte østkyst på Grønland. Otto blev inviteret til at deltage som geolog og så frem til denne ekspedition, som skulle være en forberedelse til en ekspedition til Antarktis det følgende år. De tog af sted i juni 1900 i en Hvalfangerskib der tilhørte Carlsbergfondet.

2.

Første stop blev Jan Mayen. Der fortsættes mod Grønland hvor de mødte en stor del drivis så de måtte vende tilbage til Jan Mayen og følge iskanten i en nordøstlig retning. Efter 4 dages kamp med isen kom de ud i åbent farvand, og der følge kystlinjen sydover. Den første dag var Otto så heldig at finde eb aflejring i grundfjeldet fra tertiærtiden, som var fyldt med fossiler og gevækster. Sammen med med Kartograf J.P.Koch og hans assistenter fortsatte de og Otto i en robåd på en 120 km. Lang ekspedition for at udforske kystlinjen ned til Jameson Land. Den brede fjord var helt fyldt med Isbjerge. På landet var der et rigt dyreliv.

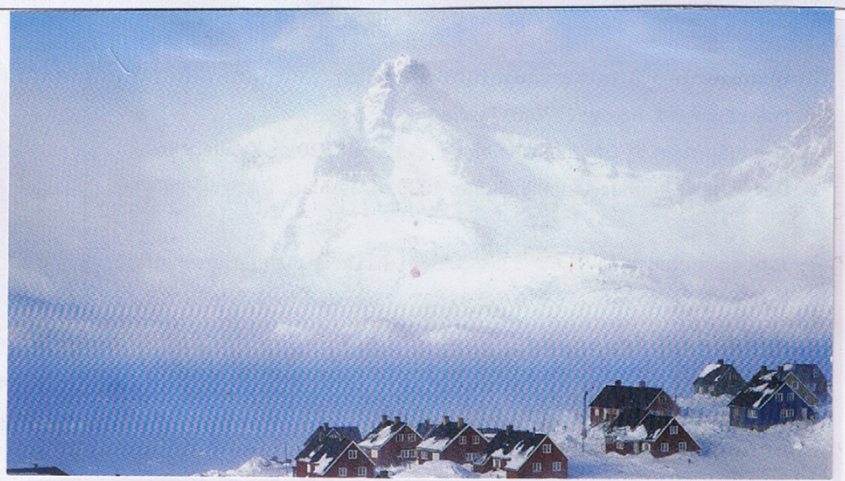

Grønland

OTTO NORDENSKJÖLD

1869 - 1928

Han er ud af en stor familie der har geologi, grafologi og Polarforskning som sin største ønske, det være sig i både Antarktis og i Arktis. Jeg går kun ind i rejserne der går til Arktis. Han blev fra barnsben opfordret til at gå den vej fra flere af sine nære familiemedlemmer bl.a. Adolf Erik Nordenskiöld, der blev betegnet som en Svensk Polarkæmpe.

Det 1030 m. høje fjeld QIMMEERTAAJALIK i Østgrønland
Set i solskin over bygd og hav.

3.

I løbet af de forløbne to år hvor Otto og hans medhjælpere var ekspedition til Antarktis glemte Otto Nordenskiöld ikke sin Karen på Island.

I 1904 tog han tilbage for at se hende og de blev forlovet. Så snart Otto var blevet indsat som professor i geografi og etnografi i Göteborg blev de gift i oktober 1905.

Otto Nordenskiöld's anden Grønlandsekspedition fandt sted i sommeren 1909. Sammen med Hilmer Skoog, der var museumsinspektør i Göteborg tog de til den sydvestlige del af Grønland for at udforske kysten mellem Holsteinsborg og Godthåb og studere morfologi og geologi i et arktisk landskab. I Holsteinsborg engagerede Otto en gruppe grønlandere til at sin ekspedition til kanten af indlandsisen i en konebåd.

Senere fortsatte de ned langs den sydvestlige kyst af Grønland til Godthåb i en større og mere sødygtig robåd. De roede og sejlede i alt ca. 350 km gennem fjordene. På et tidspunkt gik Otto op på indlandsisen og tilbagelagde en strækning på omkring 70 km. Hvilket imponerede grønlanderne. Hele denne færd tog ca. 25 dage og gav Otto rig mulighed for at studere kystmorfologien, der er karakteriseret ved høje gletsjerklædte fjelde.

Otto Nordenskiöld der klarede mange farlige situationer på sine ekspeditionen på isen og ved andre farefulde færd i små både. Han døde desværre 1928 i en trafikulykke, da han blev ramt af en bus uden for sit hjem i Göte-

KONEBÅD PÅ EKSPEDITION I DE
SYDGRÖNLANDSKE FJORDE

Grønland

DANMARKS - EKSPEDITIONEN 1906 - 1908

Polarekspeditionen udgik fra Danmarkshavn for at udforske det Nordøstlige Grønland.

Danmarksekspeditionen 1906—1908, var en dansk ledet ekspedition til Nordøstgrønland, og var udtænkt at skulle ledes af ekspeditionslederen Ludvig Mylius-Erichsen. Formålet med ekspeditionen var at udforske og kortlægge det allernordligste Østgrønland. Siden 1700 tallet var Grønland meget langsomt blevet kortlagt stump for stump, men det hårde klima i området havde gjort at ingen havde formået at komme i land så langt mod nord.

Planen for ekspeditionen var derfor at sejle med skib så langt mod nord som muligt for derefter at køre med hundeslæde mod nord langs med kysten.

Desuden skulle amerikaneren Robert Pearys påstand om, at en øst—vest kanaladskilte det nordøstlige Grønland fra den sydlige undersøges.

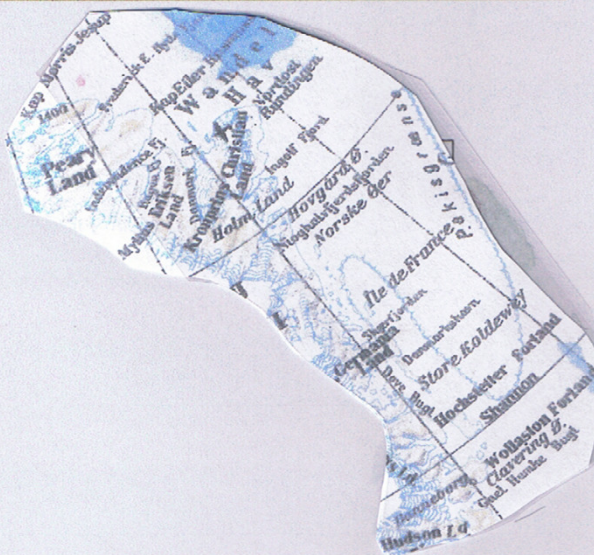
Ekspeditionen forlod København 24. 06.1906.

De nåede frem til Danmarkshavn på 76°46' n.br den 17 august 06 hvor skibet var base de følgende 2 år. Udover kortlægningen skulle der foretages, geologiske, botaniske, zoologiske—meteorologiske undersøgelser. Jeg havde nu den glæde, da jeg læste mandskabslisten at en tidligere polarforsker var blandt, det var Alfred Wegener.

De første mange måneder i Danmarkshavn, blev brugt til små ture ud langs kysten så det blev muligt at lægge depoter ud både nordpå og sydpå mod vest. De forskellige deltagere blev inddelt i 4 hold, der blev sendt ud i landskabet, hvor de på tilbage rejserne skulle foretage opmålinger. Det ene hold der skulle nor nordøst, fandt det østligste punkt, og kendte det NORDØSTRUNDINGEN, hvor de udlægger depot., her deler patruljen sig i to en kører mod vest til Independence fjord, og det andet kører over hav isen mod Peary Land, der var brugt meget proviant, holdene har nedlagt en del muskosokser som de nu fordeler i depoterne.

Hold et der kørte mod vest kom ind i forkert fjord, og ikke Independence Fjord, en 200 km lang vand vej, de kaldte den Danmarks-fjord, de prøver at arbejde sig rundt i fjorden, på den yderste pynt i fjorden møder de to hold hinanden og kander stedet
KAP RIGSDAGEN.

Mylius Erichsen beslutter at han med et hold vil søge længere mod nord for et søge efter "Peary Kanalen", men fandt den jo ikke.

Fotografiet viser Deltagerne på Danmarksekspeditionen 1906—1908

Grønland

DANMARKS - EKSPEDITIONEN

1906 - 1908

Polarekspeditionen udgik fra Danmarkshavn for at udforske det Nordøstlige Grønland.

ALLE VENDEDE NU PÅ AT SLÆDEHOLD 1 VILLE KOMME TILBAGE, MEN DE DUKKEDE IKKE OP ?

Der gik endnu nogen tid inden der blev sendt flere eftersøgnings hold af sted hold 1. Tiden den blev lang for det var de bedste der nu mangle til føre ekspeditionen videre. Men de blev enige om af fylde depoterne på Hagens Ø og på Il de France.

2.

For at fylde depoterne på Hagens Ø og ved Il de France blev der sendt 3 store trækslæder af sted hver trukket af 4 mand. I 30 graders kulde trækkes slæder af mænd dampende af sved. Jeg vil nu nævne nogle enkelte af de datoer jeg har mødt ved gennemlæsning.

Der var opstået nogle problemer, Koch og Bertelsen var blevet syge på tilbageturen med hold 2, og det blev værre dag for dag. Den 25 november skulle

der sendes varer til depotet i Bass Roch, holdet var tilbage derfra 23 januar 1908, en tur på ca. 2 måneder. Det viste sig at brevene

de havde lagt der i 1906, ikke som forventet var afhentet af et fangstskib. Der var ligeledes heller ikke fra Danmark.

3.

Den 29 november 1907 afholdes et rådsmøde omkring en hjælpeekspedition. Valget faldt på Koch og Tobias der sammen med de 27 bedste hunde skulle gøre forsøget.

Den 10 marts 1908 rejste Koch og Tobias, og var tilbage den 26 marts med den sørgelige besked, at de tre savnede Mylius-Erichsen, Høeg-Hagen og Jørgen Brønlund alle var døde. Kun liget af Jørgen Brønlund blev fundet ved depotet på Lamberts land, hvor hans dagbog, nogle kort samt en hilsen blev fundet.

Jørgen Brønlands korte orientering, var, "Omkom 79—Fjorden efter forsøg på hjemrejse over isen, men fik forfrysninger i fødderne. De andres lig findes midt i fjorden foran BRÆ omtr. (2½ mil).

Jørgen Brønlands korte orientering, var, "Omkom 79—Fjorden efter forsøg på hjemrejse over isen, men fik forfrysninger i fødderne. De andres lig findes midt i fjorden foran BRÆ omtr. (2½ mil).

Grønland

DANMARKS - EKSPEDITIONEN 1906 - 1908

Polarekspeditionen udgik fra Danmarkshavn for at udforske det Nordøstlige Grønland.

3.

Af Jørgen Brønlunds dagbod fremgår, at slædeholdet fandt det, de søgte den 1. juni 1907. Efterfølgende har Alabama ekspeditionen med Einar Mikkelsen og Ivar Iversen i 1910 fundet to vardeberetninger skrevet af Mylius—Erichsen. Af beretningerne fremgår, at man efter adskillelsen fra hold 2 når frem til Pearys Kap Glacier den 1. juni om natten, hvor de samtidig opdager at Peary Kanalen ikke eksisterer. Disse beretningen publiceres først efter Einar Mikkelsen og Ivar Iversens hjemkomst i 1912 efter to års ufrivillig ophold på Grønland. Knud Rasmussen iværksatte sin egen hjælpeekspedition i 1912 med udgangspunkt fra Thule, han fandt også Mylius—Erichsens Varder men de var tomme..

Så er tiden kommet til at jeg afslutter denne beretning. Den 10. juli 08 kom tre fangstskippere med post fra Danmark, og de fik et telegram med tilbage. Dette var den eneste gang der blev sendt modtaget post fra Danmark under næsten 2 års ophold i Grønlands kolde is"ørken". En lille centens—J.P.Koch og Alfred Wegener fuldførte Danmarksekspeditionens planer om at krydse indlandsisen med en ny ekspedition i 1912-13, hvor de benyttede heste i stedet for hunde.

Danmark begyndte hjemrejsen fra Danmarkshavn den 21. juli og ankom til København den 23. august 1909

Juli 1906
Kjære Mylius Erichsen
Vi er jo nu vel forskellige i adskillige Retninger, og det gælder mig undertiden svært at finde formen for en Apurpathi tekensyner som jeg følger Traugott. Du kommer nu vel noget imellem os.

EN SIDSTE HILSEN MELLEM TO VENNER
MYLIUS - ERICHSEN OG ALF TROLLE

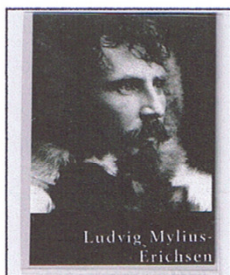

Grønland

2014 MINDEUDGAVE FOR DANMARKS - EKSPEDITIONEN 1906 - 1908

Ekspeditionens ledende deltagere var følgende:
**Ludvig Mylius—Eriksen, Nicolaj Isak Jørgen Brøndlund og
Niels Peter Høeg Hagen**

Denne side er den sidste side der bliver beskrevet om de ca. 200 års
Polarekspeditioner på Grønland der er mange skæbner forbundet med
disse til tider farlige situationer med døden til følge.

Her slutter beretningen om Danmarks—Ekspeditionen 1906—1908. Det var lederen af den næste ekspedition, Alabama med Ejner Mikkelsen som leder der i 1910 fandt varerne sammen med maskinisten på Alabama Iver P. Iversen. Der ved Danmarksfjord fandt Mylius—Eriksens varde, det var først langt hen på efteråret 1910, de nåede tilbage til vinterlejren. Alabama var for længe ødelagt af isen,

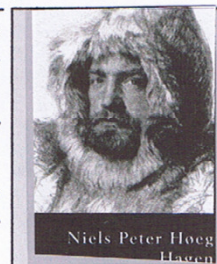
og den øvrige del af ekspeditionens mandskab var taget hjem med et tilfældigt skib. De to mænd måtte derfor blive alene på Nordøstgrønlands barske kyster og gennemgå to overvintringer, hvilket betød 865 dage under store fysiske lidelser, som følge af kulde, sult og skørbug, de var henvist til at leve af efterladte depoter med ødelagt proviant, når jagten svigtede.

Efterhånden var alle Ejner Mikkelsens slædehunde også omkommet.

Se teksten på min beretning på Alabama ekspeditionen sider hvor hele hjemrejsen er beskrevet.

Jeg vil dog er skrive et lille stykke, hvor det fremgår et "PEARYLAND" - ikke - som antaget - var en Ø dette var en videnskabeligt sensation opnået på trods af vanskeligheder på grund af kulde, sult af afkræftelse.

VERENSSENTAIONEN FREMGIK AF, AT MAN DEN 28 JULI 1912 RYDDEDE NEW YORK TIMES' FORSIDE FOR AT BRINGE DEN ENESTÅENDE BERETNING. At hjemkomsten af Ejner Mikkelsen og Iver P. Iversen til København den 1. august 1912 var en sand triumf kan ikke undre — DET VAR FORTJENT.

Grønland

2007

Dette er en beretning om to af historiens største polarforskere

JEAN—BAPTISTE CHARCOT 1867 - 1936

PAUL EMILE VICTOR 1907 - 1995

Jeg tager den ældste først: Jean-Baptiste var fransk oceanograf og polarforsker. I 1903—1905 berejste han de antarktiske farvande med sin skonnert FRANCAIS. Dette arbejde, som herefter blev finansieret af den franske stat, samme bedrift gentog han i 1908 - 1911 med den berømte bark POURQUOI PAS.

Fra 1925 og frem til sin død foretog han med samme skib flere videnskabelige rejser til bl.a. Østgrønland. Det var ham der bl.a. var med til at anlægge Scoresbysund. Hvor der er rejst et mindesmærke for ham uden for byen af han og hans berømte fartøj.

I 1936 omkom han i en storm ombord i POURQUOI PAS, ud for Islands Kyst hvor alle ombordværende i alt 44 personer omkom på nær en.

Mindevarden der står i SCORESBYSUND

JEAN BAPTISTE CHARCOT

Han blev født 15. juli 1867 i den velhavende Pariserforstad Neuilly -sur - Siene. Han var søn af den berømte læge Jean Martin Charcot. Det var meningen at han skulle læse til læge, men sejlads var han store passion, Så i 1892 købte han sin første yacht. Året efter døde hans fader og han begyndte at bygge Pourquoi-Pas.

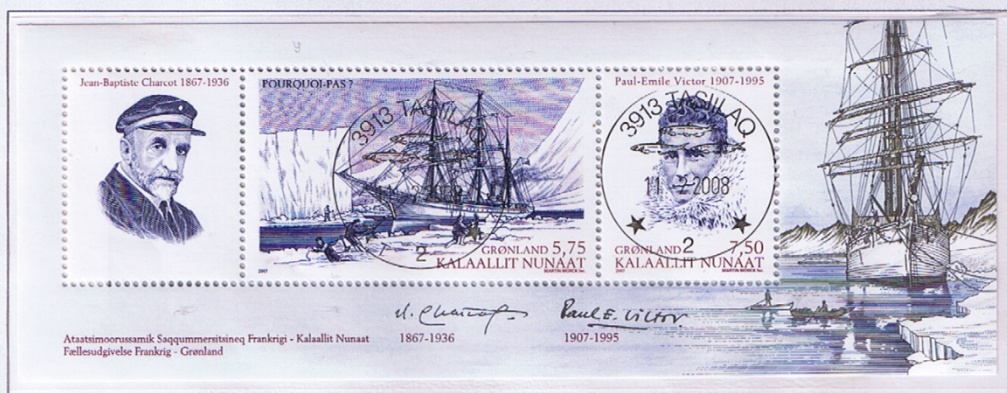
I 1900 foretog han til England og han fortsatte i 1901 med at sejle til Skotland og Island. Han fik også tid til at deltage i OL i 1900 i Paris med 2 sølvmedaljer i fortjeneste som sejler.

Grundet hans store interesse for Arktis besluttede han at forberede en ekspedition, når han vendte hjem. Til det foretremasters Yacht tet i Saint-Malo

Målet med ekspeditionsområdet, Novo Karahavet for til Nordpolen.

peditionen var det nord for Sibi-Zembla, videre til derved at nå frem

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

**DENNE EKSPEDITION ER DEN V SOM DEN FRANSKE
KIRURG JEAN-BAPTISTE CHARCOT
ER LEDER AF TIL ANARKTIS.
HAN ELSKEDE FORHOLDENE I DE KOLDE EGNE
SOM, FÆRØERNE, ISLAND OG GRØNLAND**

Jean-Baptiste Charcot blev født den 15. juli 1867 i Paris. Som søn af Jean M. Charcot opfinderen af moderne neurologi, var forventningerne til den unge mand enorme. Jean Baptiste var nu også overbevist om, at det at "gøre noget nyttefuldt", var absolut bydende nødvendigt. Han fuldfandt dog sine medicinstudier og startede sin egen kirurgi praksis, som han nu havde tendens til at glemme, idet han foretrak rejser til kolde egne, f.eks. Færøerne og Island. Han forsøgte sig udi videnskabelige observationer og følte, at det var her, hans kald lå.

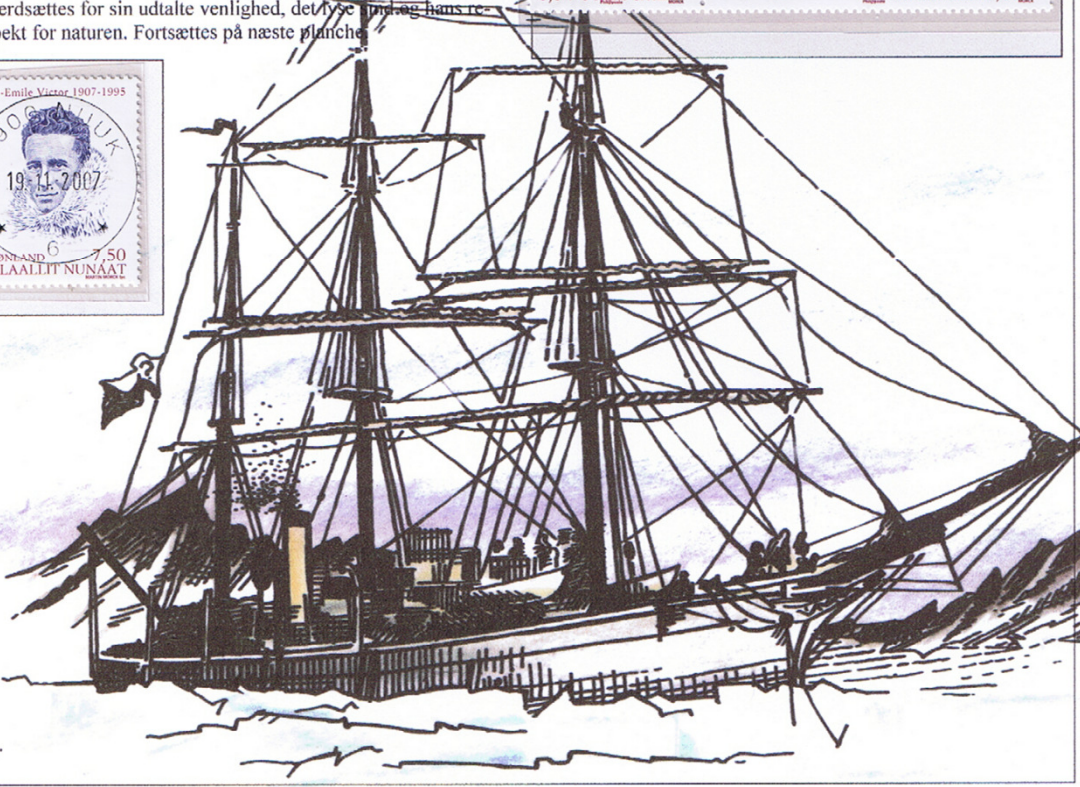
Jean—Baptiste Charcot tog første skridt mod sin drøm, da han i 1903 satte kurs mod Antarktis ombord på en tremastet skonnert, Le Francais, Mis-kasser med noter, historiske muse- En ny ekspedition engang bragte han den første Pourquoi Pas ? organiserede en bo blandt øst-

sionen blev en betragtelig succes: Tusinder af kystlinie blev kortlagt, mens 75 opmålinger og indsamlede effekter blev overdraget til det franske national um. til Antarkis blev gennemført i 1980—1910 ombord på "Pourquoi Pas". Endnu Charcot store mængder af værdifulde informationer med sig tilbage. I 1925 blev franskmand, der betrådte den grønlandske østkyst. Som leder af missionen på Organiserede hanni andre ekspeditioner. I 1934 stod han stadig i spidsen, da han etnografisk mission til Grønland, anført af Paul—E' mile Victor, som kom til at grønlænderne.

Charcot var 69 år han udførte sin sidste mission ombord på Pourquoi Pas. Den 16 september 1936 sejlede skibet lige ind i en frygtelig orkan hvor den blev slået til pinde brænde, da det stødte på et skær ved Island. Charcot og alle besætnings medlemmer, på nær Ét, omkom. Kaptajn Charcot huskes, som en dygtig opdagelsesrejsende og værdsættes for sin udtalte venlighed, det lyse sind og hans respekt for naturen. Fortsættes på næste planche

gammel, da sidste mission

Grønland

2007

Dette er en beretning om to af historiens største polarforskere

JEAN—BAPTISTE CHARCOT 1867 - 1936

PAUL EMILE VICTOR 1907 - 1995

Jeg tager den ældste først: Jean-Baptiste var fransk oceanograf og polarforsker. I 1903—1905 berejste han de antarktiske farvande med sin skonnert FRANCAIS. Dette arbejde, som herefter blev finansieret af den franske stat, samme bedrift gentog han i 1908 - 1911 med den berømte bark POURQUOI PAS.

Fra 1925 og frem til sin død foretog han med samme skib flere videnskabelige rejser til bl.a. Østgrønland. Det var ham der bl.a. var med til at anlægge Scoresbysund. Hvor der er rejst et mindesmærke for ham uden for byen af han og hans berømte fartøj.

I 1936 omkom han i en storm ombord i POURQUOI PAS, ifor Islands Kyst hvor alle ombordværende i alt 44 personer omkom på nær en.

Ændring af Jean Baptiste Charcot's liv

Dette blev enden på hans antarktiske oplevelser og Frankrig måtte vente lang tid for at vende tilbage til kontinentet. Herefter blev Charcots tid delt mellem familie, en række konferencer sociale aktiviteter og så de årlige måneder med sejladsen med Pourquoi—Pas, Han var bl.a. præsident for det franske spejdefranske geografiske selskab samt det oceanografiske institut..

Han havde mange medrejser ham til Middelhavet , Østersø-

Han ledte en ekspedition til nordlige Atlant mellem Irland Mayen flere gange. Hans førsommeren 1925 og han kom mereen 1936. Han må også haScoresbysund fra sommeren

med sit elskede skib der bragte en og rundt i Atlanterhavet. Rockall, en lille ensom Ø i det og Island, han besøgte også JAN ste besøg i Østgrønland var i ofte til Scoresbysund indtil someve været med til at bygge noget af 1925.

Skibet "Pourquoi Pas?". © Patrick Simonin. De påsatte frimærker er La Postes bidrag til fællesudgivelsen med POST Greenland i november 2007.

Dette er JEAN BAPTISTE CHARCOT farvel til Grønland.

Efter det sidste besøg i grønlandsk farvand kom Pourquoi-Pas i skibs nød på vej mod Island efter flere i skibets kedler. Efter flere reparationer blev det et skibsforslis natter 15—16 september 1936. Han ligger i dag begravet i hans faders gravsted på Kirkegården i Montmatre nord for Paris

Grønland

2007

Dette er en beretning om to af historiens største polarforskere
JEAN—BAPTISTE CHARCOT 1867 - 1936
PAUL EMILE VICTOR 1907 - 1995

Jeg tager den ældste først: Jean-Baptiste var fransk oceanograf og polarforsker. I 1903—1905 berejste han de antarktiske farvande med sin skonnert FRANCAIS. Dette arbejde, som herefter blev finansieret af den franske stat, samme bedrift gentog han i 1908 - 1911 med den berømte bark POURQUOI— PAS.

Fra 1925 og frem til sin død foretog han med samme skib flere videnskabelige rejser til bl.a. Østgrønland. Det var ham der bl.a. var med til at anlægge Scoresbysund. Hvor der er rejst et mindesmærke for ham uden for byen af han og hans berømte fartøj.

I 1936 omkom han i en storm ombord i POURQUOI PAS, ud for Islands Kyst hvor alle ombordværende i alt 44 personer omkom på nær en.

PAUL—ÈMILE VICTOR 1.

Var en fransk etnolog, polarforsker og opdagelsesrejsende. Han blev født i Geneve i Schweiz, og fuldendte sin uddannelse fra École centrale de Lyon i 1928.

I perioden 1948—1953 foretog Paul Èmile Victor en række polarekspeditioner ind på indlandsisen med det formål at foretage observationer, der skulle klarlægge om og i hvilken grad, indlandsisen bevægede sig. Han placerede radiosonder i isen og kunne så på den måde aflæse eventuelle bevægelser.

Ekspeditionen havde derudover en række andre glaciologiske og geologiske formål

PAUL - ÈMILE VICTOR 2.

At fragte ekspeditionens udstyr ind på indlandsisen var noget af en bedrift, det vejede ca. 90 tons.

Victor havde fra det amerikanske overskudslager anskaffet 9 bæltedrevne køretøjer, Weasel M29C, sporene står stadig i indlandsisen. Der var 40 mand beskæftiget med at læsse det norske fragtskib "FORCE", det forløb succesfuldt med en enkelt undtagelse. En bølge fra den nærliggende EQIP Gletcher, fik en pram til at kæntrø og i den forbindelse gik et af bæltekøretøjerne tabt.

Hytten ved EQI blev brugt som hovedkvarter, til bl.a. overnatning og til efterladenskaber som opholdsrum.

Grønland

2007

Dette er en beretning om to af historiens største polarforskere
JEAN—BAPTISTE CHARCOT 1867 - 1936
PAUL EMILE VICTOR 1907 - 1995

Jeg tager den ældste først: Jean-Baptiste var fransk oceanograf og polarforsker. I 1903—1905 berejste han de antarktiske farvande med sin skonnert FRANCAIS. Dette arbejde, som herefter blev finansieret af den franske stat,

PAUL—ÉMILE VICTOR 1.

Var en fransk etnolog, polarforsker og opdagelsesrejsende. Han blev født i Geneve i Schweiz, og fuldendte sin uddannelse fra École centrale de Lyon i 1928.

I perioden 1948—1953 foretog Paul—Émile Victor en række polarekspeditioner ind på indlandsisen med det formål at foretage observationer, der skulle klarlægge om og i hvilken grad, indlandsisen bevægede sig. Han placerede radiosonder i isen og kunne så på den måde aflæse eventuelle bevægelser.

Ekspeditionen havde derudover en række andre glaciologiske og geologiske formål.

PAUL—ÉMILE VICTOR '3.

Victor overvintrede to gange hos eskimoerne i Ammasalik før 2. Verdenskrig. I 1934 fik Victor mulighed for at komme på en tur til Østgrønland som gæst på Charcots sejskib Pourquoi-Pas, Sammen med Robert Gessain, Michael Perez overvintrede han i 1933—34 i ved Angmagsalik. Opholdet blev anvendt til antropologiske studier. Dette skildrede han i en bog 1935, "Tolv måneder på isbarrieren". I 1936 foretog Victor med hundeslæde en krydsning af indlandsisen fra vest, Christianshåb til Angmagsalik denne tur i selskab med den danske arkæolog Egil Knuth.

Efter denne tur overvintrede Victor endnu en hos eskimoerne.

Efter Frankrigs nederlag i sommeren 1940 flygtede Victor til Nordafrika og videre til USA, hvor han blev arktisk uddannelses-ekspert for det amerikanske flyvevåben og ledede en base i NOME, Alaska.

Ved sin tilbagevenden til Frankrig i 1946 etablerede han "Expeditions Polaires Frencaise. I 1948 lykkedes det ham at finde sine bæltekøretøjer oppe på indlandsisen i fra EGIP Sermia, det var hans hensigt året efter at placere den videnskabelige Station Centrale med otte mand. Victor gik på pension i 1976 og året efter flyttede han til Stillehavet på øen BORA-BORA. Han døde i 1995 og hans aske blev fra en fregat sænket i havet ud for øen.

Grønland

ALFRED WEGENER 1880 - 1930

Den berømte tyske meteorolog og videnskabsmand.

Han gjorde mange polarrejser på Grønland, et af de første hvor han var deltager var Danmarks Ekspeditionen 1906 - 1908 hvor Mylius Eriksen var leder. Han foretog flere ekspeditioner op gennem de første årtier af nittenhundrede tallet leder.

I 1912—1913 gik han efter at have overvintret på station "BORG" på Østkysten tværs over Indlandsisen hvor den var bredest, under Johan Peter Kochs ledelse. Denne ekspedition inspirerede ham til hans sidste 2 Grønlandsekspeditioner i 1929—1931. Disse kunne krones med succes, fordi Alfred Wegener kunne trække på den gavmilde hjælp fra mange grønlandere og danske embedsmænd.

Under titlen **Kontinenternes og Havenes opståen** offentliggjorde Wegener de videnskabelige forudsætninger for sin **Kontinentalforskydnings—hypotese**. Bogen udkom i 1915 - 1929 i fire oplag, skrevet af ham selv og gjorde ham derved verdensberømt

Grønland

ALFRED WEGENER 1880 - 1930

Den berømte tyske meteorolog og videnskabsmand. Han gjorde mange polarrejser på Grønland, et af de første hvor han var deltager var Danmarks Ekspeditionen 1906 - 1908 hvor Mylius Eriksen var leder. Han foretog flere ekspeditioner op gennem de første årtier af nittenhundrede tallet leder.

Forklaring på teksten på de tre sider, - Jeg har taget en del af teksten fra Post Greenlands publikationer. Andre tekster er hentet fra leksika i bl.a. Det store Danske samt lidt fortælling om Alfred Wegener virke i Tyske samt i publikationer fra Østrik.

PÅ VEJ MOD TOPPEN, 3000 M TIL EISMITTE

Grønland

ALFRED WEGENER 1880 - 1930

Den berømte tyske meteorolog og videnskabsmand. Han gjorde mange polarrejser på Grønland, et af de første hvor han var deltager var Danmarks Ekspeditionen 1906 - 1908 hvor Mylius Eriksen var leder. Han foretog flere ekspeditioner op gennem de første årtier af nittenhundrede tallet leder.

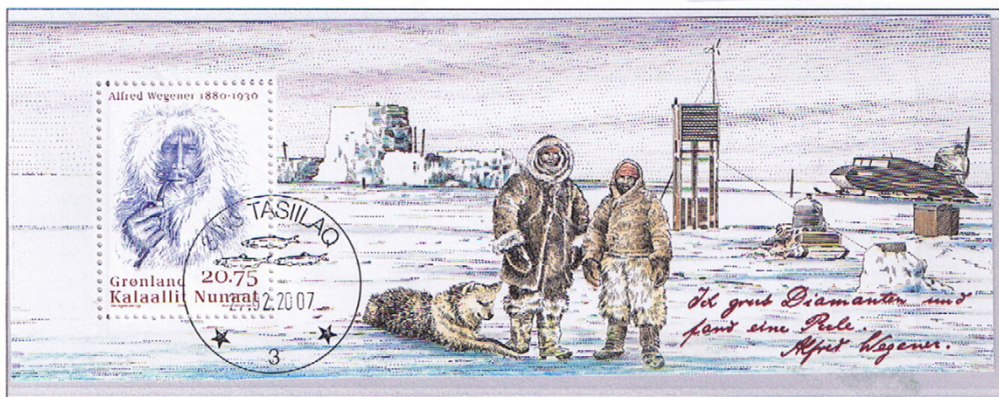
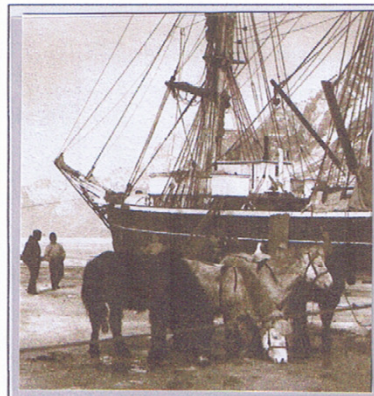
Alfred Lothar Wegener, 1.11.1880 til Nov.1930. Geofysiker, han studerede på universiteterne i Heidelberg, Innsbruck og Berlin. Han udviklede tidligt interesse for arktisk klimatologi. Han deltog i Danmarks Ekspeditionen til Nordøstgrønland 1906—08 som meteorolog og var med igen 1912—13 med J.P.Kock i Østgrønland, hvor han overvintrede på en højt liggende Gletscher.

I 1908 blev Alfred Wegener lærer på fysisk institut i Marburg og udgav her i 1911 Thermodynamik der atmosfære hvori han første gang fremlagde sine tanker om at kontinenterne oprindeligt havde

Om Sommeren gik de med islandske heste over indlandsisen til Upernavik hvor de efter nedstigningen blev reddet af en grønlands præst på tjenesterejse.

I 1908 blev Alfred Wegener lærer på fysisk institut i Marburg og udgav her i 1911 Thermodynamik der atmosfære hvori han første gang fremlagde sine tanker om at kontinenterne oprindeligt havde

Udgjort en sammenhængende flydende landmasse, flydende på jordens tungere kerne. Der siden var gledet fra hinanden og spaltet til de nuværende Verdensdele. Wegener konstaterede store ligheder på begge sider af den geologiske opbygning af havet.

Under 1. Verdenskrig gjorde han tjeneste som underofficer og blev to gange såret. Under en rekonvalescens skrev han i 1915 sit hovedværk om kontinentalforskydningen. Teorien vakte straks megen modsigelse og heftig debat, men blev efterhånden accepteret. I 1919—24 var Wegener ansat som loktor ved Deutsche Seewarte u Hamburg og blev i 1924 udnævnt til professor i meteorologi og geofysik ved Uni. i Graz, Østrig, der er der i Østrig i 50 året for hans udgivet et minde frimærke der, FDC 31.10.1980. Han planlagde herfra en ekspedition til Grønlands Indlandsis med to overvintre, fordelt på tre stationer, en vest for, en øst for og en midt på indlandsisen, den såkaldte EISMITTE.

Sommeren 1929 undersøgte han kysten fra Jakobshavn til Umanak, og valgte Kamau-rujukgletscheren i Umanak distrikt til opstigning og anlæggelse af vest stationen. Sommeren gik med at transportere de tunge forsyninger op på isen og videre ind til EISMITTE.

Da den sidste sending kun nåede 200 km. Ind på isen hvorfra der endnu var 200 km. Til Eismitte udrustede Wegener en ny transport og fik også ført godset frem til stationen, så de der placerede folk kunne overvintre. Selv forlod han Eismitte sammen med grønlander Rasmus Willumsen 1.11.1930, på sin 50 års fødselsdag—for at vende tilbage til veststationen og overvintre, men undervejs døde Wegener og blev siden fundet begravet under sne oprejste

Grønland

ALFRED WEGENER 1880 - 1930

Den berømte tyske meteorolog og videnskabsmand.

Han gjorde mange polarrejser på Grønland, det første hvor han var deltager var Danmarks Ekspeditionen 1906 - 1908 hvor Mylius Eriksen var leder. Han deltog som geolog, Der var også en anden der deltog på en Polarekspedition første gang, det var Peter Freuchen, mere om ham på egne sider.

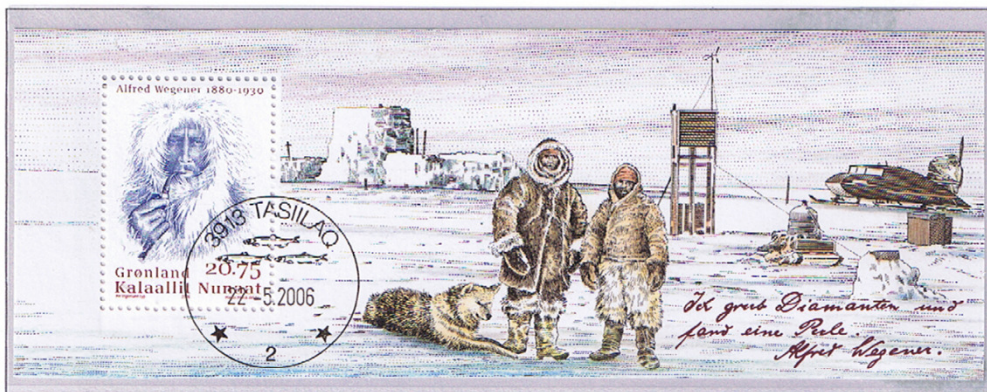
Alfred Wegener blev født 1880 i Berlin og døde i den evige sne på den Grønlandske Indlandsis, kort efter sin 50 års fødselsdag 1930. Han blev under dramatiske omstændigheder gravlagt i den evige sne af sin grønlandske ledsager.

Den unge tyske naturforsker fremsatte i 1912 den epokegørende, men længe forkætrede, teori om kontinentaldriften. Wegener, der var uddannet meteorolog, modtog megen bitter kritik. Hans teori blev først almindelig anerkendt, da den i 1960'erne fik sin endelige forklaring.

Wegener deltog i flere betydningsfulde ekspeditioner på Grønland, læs øverst, det var Danmarksekspeditionen, dernæst i 1912 . 13 med J. F. Koch.

Han havde selv flere ekspeditioner hvor han undersøgte de geologiske forhold forskellige steder på Grønland.

I en bog der er skrevet om Wegener gøres der rede for hans oplevelser på ekspeditionerne samt for de videnskabelige resultater han opnåede, herunder hans teorier.

Han bliver også præsenteret som en stærk og hjælpsom, beskeden og humoristisk forsker og familiefar -

ET MENNESKE

Grønland

POLARFORSKER OG FORFATTER PETER FREUCHEN

Han var født den 20. februar 1886 i Nakskov som næstældste søn i søskende flok på 7.

Han startede allerede som student med interessen for polarrejserne, han deltog i Danmarks—ekspeditionen 1906—08 til Nordøstgrønland.

Sammen med Knud Rasmussen grundlagde han i 1910 handelsstationen i THULE, som han bestyrede indtil 1919

I perioden 1910—1919 deltog han i den første Thule—ekspedition, hvor han sammen med Knud Rasmussen krydsede indlandsisen til Danmarks-Fjord i et forgæves forsøg på at finde nyt om det forsvundne makkerpar, Ejnar Mikkelsen og Iver Iversen fra Alabama ekspeditionen, hvorefter de returnerede til THULE.

I 1921—24 var han med på den femte Thule ekspedition til arktisk Canada, hvor han virkede som biolog og kartograf. I 1920'erne opholdt han sig flere gange i USA, hvorfra han foretog flere rejser til arktiske egne.

Grønland

POLARFORSKER OG FORFATTER

PETER FREUCHEN

Han var født den 20. februar 1886 i Nakskov som næstældste søn i søskende flok på 7.

Han startede allerede som student med interessen for polarrejserne, han deltog i Danmarks—ekspeditionen 1906—08 til Nordøstgrønland.

Sammen med Knud Rasmussen grundlagde han i 1910 handelsstationen i THULE, som han bestyrede indtil 1919.

Peter Freuchen måtte i 1926 opgive at drage på flere polarekspeditioner da han efter forfrysninger måtte lade sit ene ben amputere.

Samme år købte han øen ENEHØJE i Nakskov fjord, hvor han drev landbrug, samtidig var han redaktør på Ugebladet Ude og Hjemme. I samme periode indledte han sin karriere som forfatter.

Man kan stadig se skelettet til hans lysthus i form af to store hvalkæber. Hans anti tyske holdninger gjorde at han allerede i 1940 måtte flygte til Sverige, han bosatte sig kort tid efter i New York City.

Peter Freuchen store og brede forfatterskab omfatter rejseskildringer, bøger om Grønland især om eskimoerne og oceanerne, gennem det hele opleves en aldrig svigtende interesse for og kærlighed til de arktiske folk

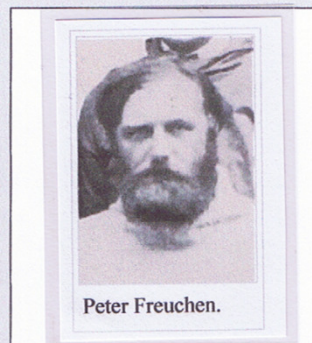
På sine ældre dage blev han næsten en eventyrskikkelse— ikke mindst, da han vandt en 64.000\$ i quiz i amerikansk fjernsyn på sin viden om verdenshavene.

Han stiftede i december 1938 Eventyrernes klub, som havde til huse i Nyhavn.

Han døde i 1957 under et ophold i Alaska, og hans aske blev strøet over DUNDAS—fjeldet ved Thule.

Peter Freuchen på Enehøje.

Peter Freuchen.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

ALABAMA - EKSPEDITIONEN **Til de Nordøstgrønlandske barske og ubeboede kyster.** **Med Kaptajn Ejnar Mikkelsen som Ekspeditionsleder i** **Årene 1909 -1912**

Blandt de heldigt gennemførte og legendariske Ekspeditioner til Nordøst Grønlands barske og ubeboede kyster finder man Alabama - ekspeditionen ledet af kaptajn Ejnar Mikkelsen. Ekspeditionens formål var at søge nærmere oplysning om den skæbne, der var overgået Danmarks - ekspeditionens medlemmer og om muligt finde ekspeditionens optegnelser. DETTE LYKKEDES. Allerede på opturen mødte ekspeditionen imidlertid så mange uheld og vanskeligheder, at den lille nordlandsjagt "ALABAMA" På kun 40 tons måtte søge vinterhavn ved Shannon Ø - meget sydligere end beregnet, hvorved alle slæde turene til arbejds områ det mod nord forlængedes med flere hundrede kilometer.

Ekspeditionens rutekort er i længdeudstrækning som fra Skagen til Gedser. Dette førte bl.a. til, at det nordligste hold, der bestod af Ejnar Mikkelsen og maskinist Iver P. Iversen, og som ved Danmark Fjord fandt Mylius—Erichsens varder først langt hen på efteråret 1910 nåede de tilbage til vinterlejren. Men da var "ALABAMA" for længst ødelagt af isen, og den øvrige del af ekspeditionens mandskab taget hjem med et tilfældigt skib.

De to mænd måtte derfor blive alene på Nordøstgrønlands barske kyster og gennemgå to overvintringer, hvilket betød 865 dage under et uhyre psykisk pres og enorme fysiske lidelser som følge af kulde, sult og skørbug, henvist som de var til at leve af efterladte depoter med ødelagt proviant, når jagten svigtede. Efterhånden var alle deres slædehunde omkommet.

Omsider blev de lykkeligvis reddet af et norsk fangstskib og bragt til Norge, og dramaets afslutning skulle blive en verdenssensation " da Statstelegrafstation Kjøbenhavn " Den 27 juli 1912 modtog to telegrammer fra Aalesund i Norge.

Det første telegram var afsendt af den danske konsul, Sandvig, og lød :

" Kapteinen og maskinisten fra Alabama er lykkelig ankommet hertil i dag av her hjemmehørende kutter SØBLOMSTEN. Det andet telegram var sendt af Ejnar Mikkelsen selv, og oplyser kort og klart, at man er ankommet, at alt er vel. At. Der nu arrangeres hjemrejse, som sidste etape.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

ALABAMA - EKSPEDITIONEN Til de Nordøstgrønlandske barske og ubeboede kyster. Med Kaptajn Ejnar Mikkelsen som Ekspeditionsleder i Årene 1909 -1912

Fortsat: Yderligere meddeles, at man har fundet meddelelser fra Mylius-Erichsen (Danmarks—Ekspeditionen leder) hvoraf blandt andet fremgår at "PEARY LAND" ikke - som antaget - var en Ø. Dette var en videnskabelig sensation opnået på trods af vanskeligheder på grund af kulde, sult og afkræftelse.

Verdenssensationen fremgik af, at man den 28. juli ryddede New York Times' forside for at bringe den enestående beretning.

At hjemkomsten til København var en sand triumf kan ikke undre — og det var fortjent

KAPTAJN EJNAR MIKKELSEN

Nordlandsjagt
ALABAMA

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

1. Thuleekspedition 1912

I året 1910 oprettede Knud Rasmussen og Peter Freuchen i Kap York distriktet en ark tisk station, som på grund af sin beliggenhed, som den nordligste i verden fik navnet "THULESTATIONEN".

Oprettelsen af denne station havde to hovedformål. Den skulle dels som handelsstation skabe de nødvendige forsynings- og handelsmuligheder for polareskimoerne og dels tjene som base for videnskabelige ekspeditioner. Det blev i årenes løb til i alt 7 Thule-Ekspeditioner.. Den første fandt sted i 1912 og blev fra kombineret opdagelsesrejse og undsættid man i Danmark nærede alvorlig ængskæbne, der var overgået to af Alabamamedlemmer, nemlig Ejnar Mikkelsen og som i 1910 efter Alabamas forlis, var blei Nordøstgrønlands barske. Natur. blev derfor tilrettelagt under hensyn til også holdt sig for øje om muligt at opmåle hvad man troede var Peary-Kanalen.

Den 6. april 1912

startede 1. Thule ekspedition, ledsaget af to polareskimoer, med hundeslæder over indlandsisen med kurs mod Danmarks Fjord. Her rejste sammen de to mest kendte, mest eventyrlige og farverigeste polarforskere, nemlig Knud Rasmussen og Peter Freuchen. Begge skulle i høj grad komme til at gøre sig gældende i såvel ekspeditionsliv som i litteratur.

Fra Knud Rasmussens hånd foreligger en dagbog med en livfuld skildring af rejsen og strabadserne på denne ekspedition, som gik gennem en hidtil ukendt del af Grønland.

Da ekspeditionen i begyndelsen af juni var nået over indlandsisen og på man et næs på hvilket der var rejst to over. Deltagerne vidste, at de nu var Hagen og Jørgen Brøndlund omkom Ejnar Mikkelsen og Iversen. Man

vej ud gennem Danmarks Fjord opdagede stensætninger med en bøjet slædeskinne i det område, hvor Mylius-Erichen og Høeg i 1907. Der kunne dog også være tale om fandt nogle tøjrester m.m., men ikke den

forventede beretning fra en tidligere ekspedition. Lidt senere støder man på en virkelig varde og er sikre på at finde noget her, men skuffes igen.

Der er intet i varden og en yderligere afsøgning af området giver ingen resultater. Dette var den 4. juni 1912, og Knud Rasmussen nedskriver en rejseberetning, som anbringes i varden grund af den omstændighed, at der ikke fandtes nogen beretning i varden gik ekspeditionsmedlemmerne ud fra, at Ejnar Mikkelsen og Iversen ikke var nået så langt nord, men var vendt om inden de nåede DANMARKS FJORD.

Almindelig praksis blandt polarfarere påbød nemlig, at man ikke passerede en varde af denne art uden at efterlade en beretning.

Grønland fra Ekspeditioner omkring år 984 - og frem til nutiden

1. Thuleekspedition 1912

Knud Rasmussen 1879-1933

Fortsat: Da der således ikke var holdepunkter for en videre eftersøgning af de savnede, som meget vel kunne være rejst syd på helt ned til det beboede Angmagssalik, besluttede man at fortsætte med kurs mod Peary Land.

I Løbet af juni nåede ekspeditionen frem til disse egne og måtte til sin overraskelse konstatere, at den så ofte omtalte Peary Kanal ikke eksisterede, (hvilket man efter ekspeditionens tilbagekomst til Thule fik bekræftet ved underretningen om, at Mylius—Erichen allerede i 1907 havde gjort den samme opdagelse.

En måned tilbringes derefter med jagt samt udforskning og kortlægning af store ukendte område, hvor vejen fremad er ufremkom-
24. juli finder ekspeditionen Pea-
juli 1892.

Knud Rasmussen nedskriver selv
varde, som man i så høj grad hav-
Vedholdende uvejr med vekslende
måtte udsættes til ind i august, og
tilbage over indlandsisen med
mange dages dårligt vejr og ratio-
neret proviant.

Efter store strabadser på vejen
gennem de vældige ødemarker var ekspeditionen den 15.
september 1912 tilbage - hjemme i Thule. Ved udrejsen var
man startet med 4 slæder og 53 hunde. Ved hjemkomsten var
dette antal reduceret til 1 slæde og 13 hunde.. I sin dagbog
skriver Knud Rasmussen: "En rejse er endt—en ny åbner
allerede sine horisonter".

en beretning til anbringelse i denne
de ønsket at finde.
regn og sne bevirkede, at hjemrejsen
det skulle blive en hård tørt at komme

Peter Freuchen 1886-1957

Grønland

2012

NAOMI UEMURA 1941 - 1984

Han var født Hyogo Præfektoret i Japan, som yngste søn af i alt syv brødre, fra en landmands familie. Han studerede på Tokyo Universitet og sluttede sig til den alpine klub og besteg de 3000m høje japanske alper.

Noami var en af de mest fascinerende arktiske vovehalse i moderne tid. I en alder af kun 25 år havde han nået at bestige Mount Blanc og Matterhorn, SOLO. Som opvarmning til at krydse Grønland fra nord til syd samt at nå Nordpolen, gjorde han turen fra Ilulissat, over Canada til Alaska, hvor han ankom 310 dage efter han havde forladt Ilulissat. Han havde lært at håndtere og køre hundeskæde efter et år i den Nordgrønlandske bygd Siorapaluk

Vi er nu nået hen for 1970'erne, hvor han nu var klar til den store tur på Grønland. Han blev nu den første "five summiteer" hvilket er en bjergbestiger der har besteg de højeste tinder på fem af verdensdelene. Samtidig med at han boede i nordgrønland lærte han sig sproget.

Hans første enlige slædeeventyr fra Siorapaluk til Upernavik. I slutningen af det år påbegyndte han en 12.000 km. Lang arktisk rejse, der gik halvvejs om den arktiske cirkel, denne rejse varede over to år, da han stoppede i hver inuitbygd på vejen og ruten overlappede med nordvestpassagen, hvor eventyrere i 1800 havde store problemer med fremkommeligheden i det højeste af nordgrønland.

Grønland

2012

NAOMI UEMURA 1941 - 1984

Han var født Hyogo Præfekturet i Japan, som yngste søn af i alt syv brødre, fra en landmands familie. Han studerede på Tokyo Universitet og sluttede sig til den alpine klub og besteg de 3000m høje japanske alper.

Noami var en af de mest fascinerende arktiske vovehalse i moderne tid. I en alder af kun 25 år havde han nået at bestige Mount Blanc og Matterhorn, SOLO. Som opvarmning til at krydse Grønland fra nord til syd samt at nå Nordpolen, gjorde han turen fra Ilulissat, over Canada til Alaska, hvor han ankom 310 dage efter han havde forladt Ilulissat. Han havde lært at håndtere og køre hundeslæde efter et år i den Nordgrønlandske bygd Siorapaluk

3.

Nu er det sidste tur jeg bearbejder han forlod jo, Jakobshavn i 1974 i december og rejsen førte ham over Siorapaluk. Han rejste ind i Canada over Smithsund og nåede Cambrigdebugten i maj 1975 hvor han opholdt sig til der igen var is på havet. Han fortsatte i dec. 75, og nåede Alaska i marts 76, og kom til Kotsubue ved Beringshavet. Denne rejse gav ham recorden for den længste solorejse med hundeslæde.

Herfra tog han handsken op til en ensom hundeslæderejse til nordpolen og videre ned over indlandsisen til Sydgrønland.

Han forlod Kap Colombia på Ellesmerøen i Canada, hvor temperaturen var minus 50 gr. Og havde problemer med kuperet island skab, en af de første dage angreb en isbjørn hans telt og åd alt hans mad, men, han nåede Nordpolen d. 29. april 78, han var derved den første person der nåede nordpolen alene. Den følgende rejse lagde ud fra Kap Morris Jessup, 22. august nåede han til det højeste punkt på indlandsisen

3.200 meter oppe, på turens dag 102 ankom han til sin destination i form af en nunatak i Sydgrønland. Dermed havde han ikke flere planer i Grønland, han havde planlagt en tur til Antarktis, men Falklands krigen lagde en stopper for den.

I 1984 lykkedes det ham at bestige Mount McKinley alene om vinteren, hvor han nåede toppen på sin 43 års fødselsdag, endnu en rekord i ensomhed. Men på vej ned forsvandt han. Flaget efterlod han på toppen, men man fandt ham aldrig. UEMURA sover stadig på Mount McKinley. Folkets æresbevis blev tildelt posthumt.

Slut for denne gang.
Tak for i dag.